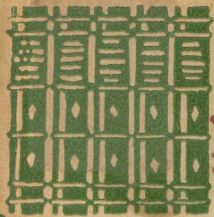
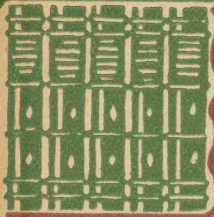


489
65
649
722



WETEN EN KUNNEN



**AFDEELING
KLEINVEESTEELT**
onder leiding van
C.S.Th. van GINK



**DE
LEGHORNS**
DOOR
C.S.TH. VAN GINK



AMSTERDAM
UITG. MAAT ¹/₂
"KOSMOS"

ASSEN
UITG. MAAT ¹/₂
¹/₄ J.A.W.V. GORCUM



ALBERT R. MANN
LIBRARY
NEW YORK STATE COLLEGES
OF
AGRICULTURE AND HOME ECONOMICS
AT
CORNELL UNIVERSITY



JAMES E. RICE
MEMORIAL
POULTRY LIBRARY



FROM THE
LIBRARY OF
OLNEY BROWN KENT Sr.

Bauke

Sf

489

L5

649

SF 489.L5G49

Cornell University Library

De Leghorns, hunne kleurslagen, kenmerke



3 1924 003 091 042

000000

WETEN EN KUNNEN No. 61

AFDEELING: KLEINVEETEELT

3. onder leiding van

C. S. TH. VAN GINK

HOOFDREDACTEUR VAN „AVICULTURA”

DE LEGHORNS

HUNNE KLEURSLAGEN, KENMERKEN,
EIGENSCHAPPEN EN TEELT

■ DOOR ■

C. S. TH. VAN GINK

HOOFDREDACTEUR

VAN „AVICULTURA”

TE 's-GRAVENHAGE.

MET 40 AFBEELDINGEN
EN 1 GEKLEURDE PLAAT

UITGEVERS - MAATSCHAPPIJ

„KOSMOS”

AMSTERDAM

UITGEVERS - MAATSCHAPPIJ

v.h WILLEM VAN GORCUM

ASSEN

Fw

SF

489 Balcony

L5

G49

E 9050



2/010

WITWANGIGE- EN ROODWANGIGE SPAANSCH E HOENDERS UIT HET MIDDEN DER VORIGE EEUW.
Deze Spaansche hoenders, welke zoo nu en dan naar Engeland kwamen in zwart en wit, zoowel rood als witwangig, werden door de Engelschen gebruikt om de kleine Leghorns, welke zij uit Amerika ontvingen, grooter te fokken. Daarmede werd de basis gelegd voor de latere Engelsche Leghorns en ontstond het type-

INLEIDING.

Het is ons een genoegen, dat de Leghorns thans ook door middel van een boekje in al hun bijzonderheden voor de Nederlandsche liefhebbers kunnen worden beschreven. Ernstig zullen we er naar streven om in een zoo kort mogelijk bestek een zoo uitvoerig mogelijke beschrijving van het ras en zijn variëteiten te geven.

Waar we meer uitvoerig de geschiedenis van het ras en zijn variëteiten behandelen, daar geschiedt zulks omdat een goed fokker en liefhebber daarvoor nimmer onverschillig kan zijn. De bekendheid met den oorsprong en verdere geschiedenis van een ras kan voor den fokker bij menig vraagstuk en fokraadsel de oplossing soms gemakkelijk maken. Volledige bekendheid met de vroegere types en kleurteekeningen is ook al zeer nuttig voor den fokker. Wanneer hij terugslag onder zijn dieren in het een of ander opzicht waarneemt, dan kan hij door bekendheid met vroegere kleuren en vormen weten, wat die terugslag beteekent en haar gemakkelijker bestrijden of benutten, omdat hij de oorzaak ervan gemakkelijker zal kunnen opsporen en eventueel die oorzaak zal kunnen wegnemen.

De Leghorns zijn van enorme beteekenis geworden voor de pluimveeteelt en niet in het minst voor de bedrijfspluimveeteelt; zoowel in Europa als in Amerika. Het meest eigenaardig is daarbij echter, dat er zulk een groot verschil is tusschen de Amerikaansche en de Europeesche Leghorns. Wat het kardinale punt echter betreft, n.l. de eierproductie, stemmen de Leghorns van beide werelddelen volkomen met elkaar overeen. Het is juist die enorme eierproductie geweest, welke de Leghorns overal waar ze verschenen burgerrecht heeft verschaft. Zoowel wat de grootte hunner eieren betreft als wat het aantal aangaat, overtroffen ze de in de tweede helft der vorige eeuw gehouden landhoenders geheel. Het is niet geheel en al zeker, dat zij deze eiergrootte geheel aan zich zelf danken, wijl de mogelijkheid niet uitgesloten is, dat een weinig bloed der Spaansche hoenders heel in den aanvang der

importatie van dit ras in Amerika heeft plaats gehad. Echter staat vrijwel vast, dat het ras als een gewoon landhoen naar Amerika gekomen is en eerst daar op raspunten is gefokt geworden. Eigenlijk is het dus een Amerikaansch ras, doch de Amerikanen hebben het verkieselijker gevonden om dit ras hoen, dat zij door teelt keuze uit de uit Livorno (Leghorn) en andere Italiaansche haven aangevoerde hoenders bij de indeeling tot de Middellandsche Zee rassen te blijven rekenen. De verdiensten der Amerikanen ten opzichte van de vorming der Leghorns zal niemand na kennisname der wordingsgeschiedenis van dit ras ontkennen.



JONGE WIT LEGHORN HAAN.

Winner op een paar onzer grootste tentoonstellingen en ongetwijfeld een der fijnste wit Leghorn hanen, ooit geëxposeerd en den standaard dichter nabij komend dan eenig ander winnaar.

GESCHIEDENIS.

Het is reeds bijna 90 jaar geleden, dat de eerste Leghorns hun weg vonden naar Amerika. Mogelijk is zulks zelfs misschien nog vroeger geschied, doch is het feit onopgemerkt voorbij gegaan. Dat zulks onopgemerkt zou blijven, zou trouwens niet te verwonderen zijn geweest, wijl deze Leghorns of Italiaansche hoenders niet als fijn doorgefokte rashoenders, doch als een constant landhoenslag, de Amerikaansche kusten bereikten.

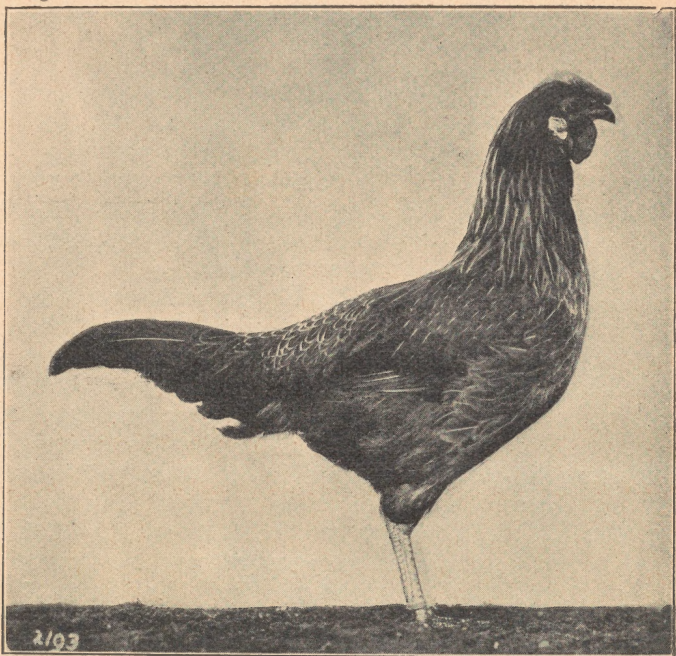
Dat men thans nog gegevens omtrent de eerste importaties van Leghorns bezit, dankt men aan een zekeren Mr. O. H. Peck, uit Franklin in Massachusetts, welke in het September-nummer van het Amerikaansche pluimvee-tijdschrift Poultry World van 1875, belangrijke en gedetailleerde mededeelingen over deze importaties deed. Volgens hem ontving de destijds in New-York vermaarde beschuitbakker Mr. N. O. Ward uit Fulton Street eenige patrijs Leghorns ten geschenke, welke per schip van uit Livorno (Leghorn) aangevoerd waren. Zulks geschiedde omstreeks 1835. Mr. Ward gaf eieren dezer dieren aan een later op den voorgrond tredend fokker Mr. J. C. Thompson van Tompkinsville op Staten Eiland. Mr. Thompson deelde omtrent de kammen zijner hanen mede, dat deze een lengte hadden van 15 c.M. Latere importaties vertoonden minder groote kammen. De kam stak hinderlijk ver naar voren. Zeer waarschijnlijk bleef deze eerste importatie zonder invloed op den lateren gang van zaken, daar door gebrek aan publiciteit geen verspreiding der dieren ontstond. De geringe belangstelling, welke deze eerste Leghorns trokken, verdween geheel en eerst 18 jaar later, zouden deze hoenders weer meer naar voren treden.

GESCHIEDENIS DER PATRIJS LEGHORNS.

In de jaren 1852 en 1853 arriveerden er Italiaansche Hoenders te Mystic River, aangevoerd door een zekeren kapitein Gates.

Spoedig daarna verbreidden zij zich door geheel Nieuw Engeland onder den naam van roode Leghorns.

De oorspronkelijk geïmporteerde dieren waren nog verre van goed. De hanen droegen den staart te hoog ; zuiver witte ooren



DUITSCH E PATRIJS LEGHORN HEN.

Deze hen beelden we vooral daarom af, omdat ze op zoo duidelijke wijze manifesteert, waartoe het fokken op gebogen staartveeren bij hennen leidt. Niet alleen is het dier in zijn geheele voorkomen eenigszins „haanachtig” van uiterlijk geworden, doch de halsveeren zijn aanmerkelijk langer en spitsler dan deze bij Leghorn hennen plegen te zijn.

Of zulks op den duur voor het productie-vermogen schadelijk is, is een vraag, die thans nog niet te beantwoorden is.

kwamen de eerste jaren nog niet voor. Zeer vele dieren hadden geheel roode ooren. De borstkleur der hanen was veelal deels bruin.

Volgens alle waarschijnlijkheid hebben de Amerikanen het bloed der zwartborstig roode Eng. Vechthoenders ingevoerd om de kleur der Leghorns te verbeteren. Krachtig streefde men naar het verkrijgen van witte ooren. Witoorige stammen ontstonden spoedig ; zij werden algemeen bewonderd.

GESCHIEDENIS DER WITTE LEGHORNS.

De belangstelling, welke de patrijs Leghorns trokken, had zijn invloed op een witte varieteit, welke klaarblijkelijk niet geheel van dezelfde samenstelling was als de patrijs Leghorns, doch lang genoeg in stand bleef tot uit Italië geschikte fokdieren aankwamen.

Een zekere Mr. W. Simpson te West Farms, in den Staat New York, beweerde de eerste fokker dezer varieteit te zijn geweest. Door middel van een ander kwamen zijn dieren van een schip. Waar dit schip vandaan kwam bleef hem onbekend. Dit was in het jaar 1853. Mr. Simpson bezat een haan en vier hennen, welke wit van kleur waren ; verder was daar nog bij een blauwe hen. Langen tijd moest hij door familieteelt zijn dieren doorfokken. Er ontstonden prachtige koekoekkleurige Leghorns, welke door dezen fokker meerdere malen, hoewel zonder succes, als nieuwe varieteit te New York geëxposeerd werden. Deze dieren verschilden echter in één opzicht van de patrijs Leghorns ; zij hadden *witte* beenen.

Eerst in 1860 werden geelbeenige dieren geïmporteerd. De gele beenkleur kreeg de voorkeur. Door kruising kreeg men de beenkleur in den bestaanden stam ; ook het weerstandsvermogen werd aanmerkelijk verbeterd door de inkruising der geelbeenige dieren. Deze eerste witte Leghorns waren goede legsters, doch als tafelhoenders maar juist voldoende. In 1854 verkreeg Mr. Simpson van 5 hennen 954 eieren, in 1856 van 10 hennen 1528 eieren en in 1858 van 5 hennen 813. Volgens een beschrijving uit het jaar 1869 zagen deze witte Leghorns er als volgt uit : diep gele beenen, enkele kam, witte oorlellen en gevederte en iets op Hamburgers gelijkend in type. De schrijver vermeldde, dat de laatste importaties uit Livorno kwamen en niet uit Spanje.

Er is o. i. wel reden aan te nemen, dat de allereerste witte dieren uit Spanje kwamen en z.g. witte roodwangige Spaansche hoenders waren.

Het was in het jaar 1869, dat de eerste witte Leghorns vanuit Amerika door de groote Engelsche pluimvee-autoriteit W. B. de Tegetmeyer in Engeland geïmporteerd werden. Gelukkigerwijze v



WITTE LEGHORN HAAN.

Deze prijswinner op de tentoonstelling van Ornithophilia toont ons het type van den Engelschen tentoonstellingshaan in een zoo hoogen graad van perfectie als maar zelden bereikt werd. Het type en de houding zijn in één woord schitterend.

t bestaat er nog een klaarblijkelijk zeer goed geteekende afbeelding
der oorspronkelijke eerste importatie. Hoewel iets anders in type,
e vertoonden deze dieren een merkwaardige overeenkomst in vele
opzichten met de tegenwoordige Amerikaansche witte Leghorns.
Zelfs de eigenaardige vorm van den kamhiel, zooals we die vrijwel
alleen bij de Amerikaansche witte Leghorns aantreffen, komt bij
den kam van dit trio voor. De kammen waren toen al reeds klein.
De staart werd natuurlijk nog hoog gedragen.

Op uitmuntende wijze had de teekenaar de eigenaardige ras-
vormen dezer hoenders weergegeven.

In Engeland konden deze in verhouding tot de toen reusachtig
grootte Spaansche hoenders weinig bewondering wekken. Het
resultaat was, dat men het bloed der roodwangige witte hoenders
in de Leghorns inkruiste, waardoor men een krachtig kruisings-
product kreeg, welks eieren een flinke grootte hadden. In die
dagen waren de Spaansche hoenders zeer zwaar en bereikten
jonge hanen soms reeds een gewicht van 9 à 10 pond, terwijl ze,
wat de beenlengte betrof, met de Maleiers konden vergeleken
worden.

Gelukkig bleven in het kruisingsproduct de minder gewenschte
eigenschappen der toenmalige Spaansche hoenders op den achter-
grond. Een paar dier eigenschappen waren de langzame groei en
moeilijke rui. Eerst vele jaren later toen men de Leghorns in
Engeland zeer groot wilde gaan fokken, kwamen deze eigen-
schappen weer te voorschijn, als het ware in het leven geroepen
door de eenzijdige teelt op grootte en beenlengte. Men heeft deze
minder gewenschte eigenschappen vaak toegeschreven aan de in-
kruising van Maleierbloed, doch we gelooven, dat maar zeer wei-
nig Maleierbloed in de Leghorns is ingekruist. Uit dit alles blijkt,
dat men bovendien ook maar zeer weinig Maleierbloed noodig
had, wjl de witte Leghorns, dank zij hun „Spaansch bloed” op
latente wijze de neiging tot hoogbeenigheid in zich hadden.

Niemand minder dan de grootte Engelsche Leghornkenner, Mr.
L. C. Verrey, heeft in zijn $\pm$ 40 jaar geleden gepubliceerd boekje
„The Leghorn Fowl” op de rage gewezen, dat alles groot moest
zijn, hetgeen ten nadeele van verschillende rassen moest gaan.
De witte Leghorns hebben allerlei vormwijzigingen ondergaan,
welke beter dan door woorden, door de diverse afbeeldingen in
dit boek geïllustreerd worden. Thans mag men aannemen, dat
overal de Minorca-achtige wit Leghorn heeft afgedaan. Men ver-

langt thans een slanke, levendige vogel met elegante vormen, welke echter noch in kopversierselen, noch in lichaamsvormen iets overdrevens mag vertoonen. Hiermede zal ongetwijfeld een nieuwe periode van populariteit ook als tentoonstellingsvogel worden ingeluid.



BEKROONDE DUITSCHE PATRIJS LEGHORN HAAN.

De Duitse patrijs Leghorn hanen hebben hier te lande heel wat bewondering gewekt door hun prachtig, slank type en hun buitengewoon fraai gekleurd en scherp geteekend hals- en zadelbehang. De afgebeelde haan is ongetwijfeld een zeer elegant dier.

GESCHIEDENIS DER ZWARTE LEGHORNS.

De zwarte is in één adem te noemen met de witte en patrijskleurige en was van oudsher vrijwel de meest verbreide variëteit.

nder Leghorns in Italië. In deze kleur kwam dan ook de Italiaansche import het gewenschte type het meest nabij. De eerste importatie van zwarte Leghorns naar Amerika, waarover men authentieke gegevens heeft, dateert uit het jaar 1871. De dieren werden geïmporteerd door een zekere Mr. Reed Watson. Enkele zwarte of zeer donkere exemplaren zijn echter reeds vroeger overgekomen naar Amerika, want men vindt ze reeds vermeld in het Amerikaansche pluimveeboek „Domestic Poultry”, verschenen in 1866 van de hand van Mr. Saunders. De afstammelingen dezer uit Italië geïmporteerde zwarte Leghorns komen nog steeds in Amerika voor, doch daarnaast hebben uit Engeland geïmporteerde zwarte Leghorns een belangrijke plaats ingenomen. Door kruising van beide types hebben de Amerikanen succesvolle stammen gecreëerd, welke in type, kopvorm en beenkleur de beste combinatie voor de Amerik. tentoonstelling vormen. In Amerika weegt n.l. bij de beoordeeling der donskleur van zwarte hoenders met gele beenen, dit punt zoo zwaar, dat men heel wat schaduw in de beenen toestaat, vooral wanneer bovendien kopversierselen en type goed zijn.

Wat de Engelsche zwarte Leghorns betreft, weet men niet precies hoe die Engeland bereikten. Men acht de kans even groot, dat deze over het Vaste Land Engeland bereikten, als dat deze hun weg namen over den Atlantischen Oceaan. Veel minder dan de witte Leghorns hebben de zwarten te lijden gehad van het te groot fokken, toch is deze ook daaraan niet geheel ontkomen. Minorca-bloed is daarin in Engeland ingekruist om de dieren een slanker type en zwaarder bouw te geven. Van 1904 tot 1906 heeft de belangstelling voor de zwarte Leghorns in Engeland wel het hoogtepunt bereikt. Opvallend was vooral onder de Engelsche zwarte Leghorns de legkracht. Lange jaren hebben ze op de legwedstrijden een uitmuntend figuur gemaakt. De Engelsche fokkers hebben wonderbare resultaten bereikt in het combineeren van zwart gevederte aan gele beenen; de combinatie met veel, zeer veel moeite verkregen, is niet voldoende constant te maken. Weet men in één exemplaar gele beenen en zwart gevederte tot in het dons te combineeren, dan komt men tot de ontdekking, dat geen enkel of slechts een gering percentage der kuikens deze combinatie van de twee kenmerken geërfd heeft. Wel krijgt men uit een doorgefokten stam zoo niet een aantal ideale beesten, doch een flink percentage dragelijk goede exemplaren.

GESCHIEDENIS DER SILVER DUCKWING (ZILVER-PATRIJS) LEGHORNS.

De silverduckwing of zilverpatrijs Leghorns zijn ontstaan in Engeland. Het eerste exemplaar dezer werkelijk schoone varieteit werd geëxposeerd op de Crystal Palace Show van 1886.

Op het einde van het volgende jaar kwam pas een tweede



SILVER-DUCKWING (ZILVER-PATRIJS) LEGHORN HAAN.

De fraaie vogel won 1en prijs op de tentoonstelling der Twentsche Pluimvee-club in 1921; het dier baarde algemeen opzien om zijn schitterend voorkomen. Niet alleen is het type zeer fraai, doch ook de teekening is uitmuntend. Zeer fraai is o.a. bij dezen haan de vorm van den kam.

inzender. De eerste exposant was een zekere Mr. Terrot, doch het was een zekere Mr. Payne, die er het eerst in slaagde om goedgeteekende hennen te fokken.

Mr. Payne heeft nimmer een duidelijke beschrijving gegeven van de wijze waarop hij de silverduckwings gefokt heeft, doch het staat vrijwel vast, dat hiervoor zilverhalzige Phoenix en pile Leghorns met aschgrauw donskleur zijn gebruikt, terwijl ook anderszins Leghorns zijn gebruikt om tot het gewenschte resultaat te komen. Even na 1890 vond deze varieteit haar weg naar Amerika, terwijl ze voor het eerst werden ingezonden te New-York in 1894. In de daarop volgende jaren was er te New-York een levendige belangstelling en vielen goede inzendingen te bewonderen. Eerst in 1906 en 1907 begonnen ook andere vooraanstaande fokkers deze dieren in te zenden.

GESCHIEDENIS DER BUFF OF GELE LEGHORNS.

Denemarken heeft een belangrijke rol gespeeld bij de productie der gele varieteit, welke in dat land het eerst geëxposeerd werd. Engelsche liefhebbers zagen deze dieren voor het eerst in 1885 op de tentoonstelling te Kopenhagen. Het eerste gele exemplaar, dat in Engeland ooit gezien werd was een hen van den bekenden Deen J. Pedersen Berjaard, welke op de Crystal Palace Show van 1888 een regelmatig gekleurde hen inzond. Het dier, hoewel prima, ook wat type betrof, kon niet aan den smaak van den keurmeester voldoen. Deze vogel werd echter door een Engelschman aangekocht en als gevolg hiervan werden meerdere buff Leghorns uit Denemarken naar Engeland verzonden. Deze dieren waren evenals de te Kopenhagen ingezonden exemplaren van een deels lichte, bleeke tint bij de hennen en donkere diepe kleur in de sierveeren der hanen. De eigenaardige kleur scheen er op te wijzen, dat op voorzichtige wijze het bloed der chamois Padua's was ingevoerd. Later importeerde men direct uit Italië gele exemplaren met fraai gele beenkleur.

Door invoer van buff Cochin-bloed heeft men de kleur versterkt en egalier gemaakt. De resultaten van een dergelijke kruising bleven nog lang zichtbaar in de hanen, terwijl bij de hennen het zuivere Leghornstype weer spoedig terugkeerde. Het aantal liefhebbers bleef regelmatig toenemen en tot op den huidigen dag zijn de buff Leghorns steeds vrij aardig op de tentoonstellingen vertegenwoordigd geweest.

Volgens een naar Californië geëmigreerden Deen, Mr. Suchan, werden de gele Leghorns reeds vele jaren in Denemarken gehou-

den en kon Mr. Sachan zich herinneren, dat zijn vader deze dieren reeds in 1870 bezat. De gele Leghorns hadden in Denemarken een zeer goeden naam als eierproducenten.

De eerste buff Leghorns bereikten Amerika in 1891, waar ze dat jaar voor het eerst werden ingezonden door Mr. Aug. D



ROZEKAMMIGE BUFF LEGHORNS.

De rozekammige buff Leghorns zijn nimmer sterk verbreid geweest en we betwijfelen het, of ze ooit op de Nederlandsche tentoonstellingen zijn voorgekomen. In Amerika worden ze vrij algemeen gefokt en komen daar in uitmuntende kwaliteit voor; zulks mag trouwens ook van het bovenstaande paar dieren gezegd worden. De haan zoowel als de hen zijn prachtig egaal en warm van kleur, zonder de minste vlekken. Ook 't type is zeer aardig.

Arnold. Deze dieren waren te licht van tint; zij wisten dientengevolge geen belangstelling te trekken. Nog hetzelfde jaar impor-

terde Mr. Arnold buff Leghorns van een anderen Engelschen stam. Deze waren aanmerkelijk beter van kleur, doch vertoonden in hun uiterlijk vrij sterk de inkruising van het Cochinbloed. De Amerikanen hebben witte en patrijs Leghorns in de buffkleurigen ingekruist, waardoor het type aanmerkelijk verbeterd is. Naast deze uit Europa geïmporteerde stammen, welke tot den opbouw der huidige Amerikaansche buff Leghorns hebben medegewerkt, heeft er een zuivere Amerikaansche stam bestaan. Deze werden geïmporteerd in 1869 door een zekeren Mr. John G. Moore en in 1871 door Mr. C. E. Clinton, Secretaris van de Connecticut Pluimveevereeniging. Deze dieren waren kleiner dan de geïmporteerde buff Leghorns, doch vrij goed in kleur. Deze stam is echter uitgestorven. Verschillende krantenberichten en tentoonstellingsverslagen uit die jaren staven echter op onomstootelijke wijze het toenmalige bestaan dezer kleurslag in Amerika.

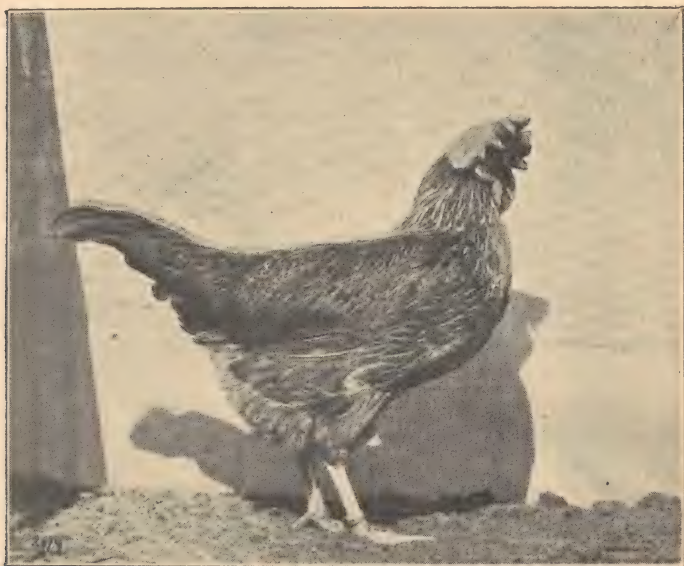
Met taai geduld en groote ondernemingsgeest hebben de Amerikanen onverdroten tot op den huidigen dag gewerkt aan de verbetering hunner buff Leghorns en deze in kleur volkomen gelijkwaardig weten te maken aan iedere andere buff kleurslag, terwijl hun beste dieren in type maar weinig bij de allerbeste witten ten achter staan.

GESCHIEDENIS DER ANDERE KLEURSLAGEN.

De *roodgezelde* of *pile* Leghorns danken hun ontstaan aan Mr. Payne, een Engelschman. Deze paarde in 1882 een patrijs Leghornhen met een paar witte slagpennen in iederen vleugel, met een wit Leghornhaan. Na vele jaren van tegenslag werd ten slotte de roodgezelde kleur in 1886 bereikt. Van dien tijd af werd de kleur gaandeweg verbeterd. In later jaren werden wel eens *pile* Leghorns geëxposeerd, welke er in hun bevedering en type op wezen, dat ze met Vechthoenders gekruist waren. Hierdoor werd de kleur beter vastgelegd. Nadat deze kleurslag éénmaal constant was, verloor ze de publieke belangstelling weer grootendeels. Toch vindt men in vrijwel alle landen, waar de raspluimveeteelt bloeit, enkele liefhebbers dezer kleurslag, waarvan in het bijzonder de hanen buitengewoon fraai zijn.

Koekoek Leghorns hebben bestaan zoolang als er witte, zwarte en patrijs Leghorns waren. De koekoekkleur ontstaat vanzelf bij kruising, doch is bij doorfok constant. Slechts zoo nu en dan val-

len er zwarte hennen uit de koekoekkleurigen, welke ook nog geschikt zijn voor de fokkerij. De kwaliteit der koekoekkleur komt echter de vergelijking met die der Plymouth Rocks niet doorstaan; zoo werd de volmaaktheid der koekoek Plym. Rocks een



DUITSCH E PATRIJS LEGHORN HEN.

Op deze foto ziet men duidelijk de z.g. „glitter” of lichtomrande veeren, welk kenmerk tegenwoordig in Duitschland tot een raskenmerk verheven is. De afgebeelde vogel is een mooie, zware hen met typisch gebogen staart. Op dit kenmerk wordt door de Duitschers ook veel waarde gelegd.

hinderpaal voor de koekoek Leghorns om naar voren te komen. In Engeland en Amerika werden deze dieren nog altijd in minder fraaie kleur gefokt. De teekening dezer dieren is niet scherp genoeg. Dientengevolge is ook de liefhebberij voor deze hoenders niet groot, daar men geen vrede kan nemen met de onvolmaakte teekening der dieren. Het is de verdienste der Duitschers geweest, dat zij deze kleur ten slotte met gebruikmaking van een weinig koekoek Plym. Rock-bloed zoo zeer hebben weten te verbeteren.



IDEALE PATRIJS LEGHORNS.
Hoenderpark C. W. OUWEHAND AZN., Rhenen.
FOKKERIJ VAN OP DEN LEG GECONTROLEERDE PATRIJS LEGHORNS.

dat de dieren, zij deze dan ook niet zoo fijn en zoo scherp geteekend zijn als de Plymouth Rocks, toch een bijzonder fraai geteekend vederkleed bezitten. Van uit Duitschland vonden deze „gestreepte” Leghorns hun weg naar Holland ; hier worden ze nu sinds een jaar of tien met zorg gefokt. Herhaaldelijk ziet men prachtige exemplaren op onze tentoonstellingen uitkomen.

Blauwe Leghorns zijn er altijd geweest, doch ze kwamen als zeldzaamheden hier en daar voor, waar verschillende Leghornvariëteiten met elkaar gekruist werden. Daar omstreeks 1905 de publieke aandacht plotseling op deze dieren gevestigd werd en men deze nieuwe kleurslag een goede toekomst voorspelde, ontbrandde er ook oogenblikkelijk een hevige strijd over deze gewenschte kleur. Slechts heel enkelen wilden een gezoomde blauwe Leghorn hebben, doch wel waren er velen, die de sierveeren van hals en zadel bij de hanen en de hals der hennen donker wilden hebben, terwijl anderen de dieren geheel éénkleurig blauw verlangden van kop tot staart, zonder den minsten zweem van omzooming. Daar de practijk bewees, dat de donkere hals- en zadelveeren steeds weer omzooming der veeren met zich medebracht, verloor deze fokrichting langzamerhand terrein. Toen in Maart 1908 een Blauwe Leghorn Club werd opgericht, werd een resolutie aangenomen, dat de dieren geheel éénkleurig blauw moesten zijn zonder een zweem van omzooming. Iets donkerder kleur in hals en zadel werd toegestaan ; hoe egalere de kleur echter hoe beter. Hiermede was de strijd nog niet afgelopen, doch gaandeweg luwde deze. Zoo nu en dan werden schitterend éénkleurig blauwe dieren geëxposeerd. De fokkerij der blauwe kleur blijft altijd met moeilijkheden gepaard gaan, daar slechts 60 % der kuikens blauw zijn. De rest is zwart of wit, de laatste kleur met enkele zwarte vlekjes. Deze twee kleuren onderling gepaard geven 100 % blauwe kuikens, welke over 't geheel ook iets vaster van kleur zullen zijn, dan wanneer men blauw aan blauw paart.

Zwartbonte Leghorns hebben nimmer de belangstelling van de liefhebbers kunnen trekken zoolang men niet met een werkelijke Leghorn op het tapijt kwam, doch met een soort Ancona. Wel is men er in geslaagd om de Ancona's in sommige landen als zwartbonte Leghorns geaccepteerd te krijgen, doch hiermede is het pleit nog niet gewonnen.

Een Britsch liefhebber heeft zich de moeite gegeven uit zwarte en witte Leghorns een zwartbonte Leghornvariëteit op te bouwen,



welke hij Exchequer Leghorns gedoopt heeft. Deze dieren zijn echter anders geteekend dan de Ancona's, wijl de veeren bij hen om en om zwart en wit zijn en niet zooals bij de Ancona's zwart met een witte eindstip.

Driekleurige Leghorns zijn in Holland ontstaan en zijn een creatie van den Heer R. Magnee de Horn te Horn bij Roermond, die uit een reeks kruisingen, tot dat doel ondernomen, deze kleurslag heeft te voorschijn geroepen. Reeds zijn enkele goede exemplaren op onze tentoonstellingen verschenen. Het is te hopen, dat zich meerdere liefhebbers voor deze nieuwe en interessant geteekende Leghornvarieteit zullen gaan interesseeren, opdat deze in stand blijven.

Hermelijn of *Columbia* Leghorns zijn van tijd tot tijd gefokt geworden, doch nimmer met zorg doorgefokt, zoodat het bij eerste pogingen is gebleven. Het zou overigens ongetwijfeld een zeer interessante kleurslag zijn, indien ze in goede kwaliteit op onze tentoonstellingen verschenen. Met behulp van Lakenvelders, *columbia* Plymouth Rocks en witte Leghorns zou de kleurslag na veel moeite wel te maken zijn.

Birchen Leghorns zijn in Engeland ontstaan en zouden wel weer te fokken zijn. De hanen zijn in hals, zadel en schouders geteekend als silverduckwing hanen, terwijl verder de borstveeren van een smallen witten zoom voorzien zijn; bij de hennen is de hals zilverwit met zwarte midden-streepteekening, terwijl de borstveeren een witten zoom hebben. Het is ongetwijfeld een fraaie varieteit en eene, die wanneer éénmaal doorgefokt, de kleurteekening ook constant zal vererven.

Goud duckwing Leghorns zijn er zoo lang geweest als er silverduckwings waren; ze ontstaan door kruising van een patrijs haan met silverduckwing hennen. De zilverwitte der silverduckwing-hanen heeft in hals en zadel plaats gemaakt voor een ivoorgeel en op de schouders voor een levendig steenrood. De Duitschers verlangen bovendien bij de goud duckwinghennen een licht stroogeel halskleur. De lichaamskleur is bij de hennen nauwelijks merkbaar warmer getint dan bij de silverduckwing hennen.

Roode Leghorns zijn voor eenige jaren terug in Amerika ontstaan; zij worden ieder jaar beter in kleur en type en zullen ongetwijfeld op den duur een goede plaats in de rij der Leghornkleurslagen gaan innemen.

Goudlaken Leghorns zijn voor eenige jaren terug in Engeland

gecreëerd geworden ; zij hadden de teekening van goudlaker Holl. Hoenders (Hamburgers). Thans hoort men er niet meer over spreken.

Goud- en zilveragezoomde Leghorns zijn door Dr. I. Vriesendorp te Baarn door wetenschappelijke kruisingen te voorschijn geroepen



KOEKOEK LEGHORN HAAN.

Deze uitmuntend gevormde en zeer goed geteekende haan won 2en prijs op de tentoonstelling van de Twentsche Pluim-vee Club in 1921. O. i. is het een der beste koekoek Leghorns, welke er tot op heden op de tentoonstellingen is uitgekomen. De kam vertoont, jammer genoeg te veel tanden.

In den Haag waren enkele dezer dieren ingezonden. Hieronder waren reeds een paar dieren met zuiver witte ooren. Type en be-

en
er
vedering konden door selectie nog meer typisch worden gemaakt, terwijl ook de teekening voor verbetering vatbaar was.

rp
en.
Golden pencilled Leghorns zou men de varieteit moeten noemen, welke door Rev. J. Raine in het leven is geroepen. Deze dieren zijn geteekend als patrijs Wyandottes of patrijs Cochins. De hanen zijn dus vrijwel gelijk aan patrijs Leghorn hanen ; de hennen vertoonen de fraaie teekening der patrijs Cochin- en Wyandotte hennen. We zagen er in 1913 een mooi exemplaar van op de Crystal Palace Show.

ROZEKAMMIGE LEGHORNS.

Hoe de rozekammige Leghorns ontstaan, is nog voor een groot gedeelte in het duister gehuld. Meende men aanvankelijk, dat deze kamsoort ook in Italië voorkwam, bij nader onderzoek bleek al spoedig, dat zulks niet het geval was. Zeer waarschijnlijk zijn de rozekammige Leghorns in Amerika ontstaan door het inbrengen van Holl. H. (Hamburger) bloed. Hoewel het hier in Europa de Duitschers zijn geweest, welke zich op de teelt der rozekammige Leghorns hebben toegelegd, is vooral Amerika het land der rozekammige Leghorns. Nu moet men niet denken, dat men daar de dieren even talrijk fokt als de enkelkammigen. Niets is minder waar. Niettemin zijn er toch nog eenige duizenden fokkers der rozekammige Leghorns. Vooral de rozekammige witte Leghorns worden er met veel zorg gefokt. De beste exemplaren zijn er werkelijk schitterend en komen de beste enkelkammige zeer nabij. Ook de rozekammige patrijs Leghorns, welke daar te lande sinds 1874 gefokt worden komen in alle opzichten de enkelkammigen in kwaliteit nabij. Menigmaal diende een rozekammig exemplaar als voorbeeld van kleur. Wat eierproductie en eiergrootte betreft, zijn ze de volkomen gelijkwaardigen der enkelkammigen daar te lande.

Hoewel de Duitsche rozekammige Leghorns in type en bevedering bij de enkelkammigen ten achter staan of beter gezegd daarvan afwijken, ziet men jaar in jaar uit dit verschil kleiner worden.

er
e-
De Engelsche en de Duitsche fokkers van rozekammige Minorca's en Leghorns hebben al te gauw van den nood een deugd gemaakt ; zij hebben, toen er bij de fokkerij van rozekammige dieren, een overwegend aantal kammen te voorschijn kwamen met nederwaarts gebogen doorn, dit kamtype gemakshalve geac-

cepteerd. De Amerikanen hebben, dank zij 't feit, dat bij hun Leg
horns, ook al tengevolge van den oplopenden kamhiel, dezen fou



ROZEKAMMIGE ZWARTE LEGHORN HAAN.

De Rozekammige zwarte Leghorns zijn betrekkelijk steeds zeldzaam gebleven, toen echter de enkelkammige zwarte Leghorns 12 à 14 jaren in Engeland zoo buitengewoon populair waren, kwam al spoedig de rozekammige zwarte Leghorn eveneens ten tooneele; deze heeft zich sindsdien in kleine getallen weten te handhaven.

niet vertoonden bij de enkelkammigen dit voorbeeld niet nagevolgd doch den rechten doorn als standaardtype aangenomen. Zij gaven

de voorkeur aan een recht op den kop geplaatsten kam met een rechten doorn, welke het verlengde van den kam volgde. De doorn mag niet zoo oplopend zijn als bij de Holl. Hoenders (Hamburgers) het geval is; ook mag deze niet zoo lang en dun zijn, doch moet wat korter en steviger zijn. De doorsnede van den kamdoorn wordt niet rond geëischt, doch mag iets ovaal zijn, d. w. z. eenigzins zijdelings plat gedrukt. Een werkelijk van ter zijde platte doorn is echter ongewenscht. Voor het overige moet de rozekammige Leghorn geheel gelijk zijn aan de enkelkammige. Rozekammige Leghorns komen voor in wit, patrijs, buff en zwart; in laatstgenoemde kleur het minst volmaakt.

Thans laten we den officieelen Leghornstandaard volgen; deze is voor korten tijd samengesteld door de standaard-commissie, in overleg met de Keurmeesters-Vereeniging, ingesteld door de N. V. Uitgevers Mij v.h. firma W. van Gorcum te Assen en de Ned. Leghorn Club. De standaard berust op het principe van meerderheid in de uitgebrachte stemming, doch werd met algemeene stemmen in den tegenwoordigen vorm aanvaard.

OFFICIEEL ERKENDE LEGHORN-STANDAARD.

Vormbeschrijving van den haan:

Algemeen voorkomen: Sierlijk, levendig, krachtig.

Lichaamsvorm: Tamelijk slank, breed in de schouders en smaller toeloopend naar den staartwortel.

Houding: Opggericht en vlug.

Kop: Breed en krachtig, in harmonie met den kam.

Kam: Enkel, rechtopstaand, middelgroot, voorzien van vijf of zes diep en gelijk ingesneden, van onder breedte en van boven spits toeloopende kamtanden, welke onderling een goede verhouding vertoonen. De kam is fijn van weefsel, vrij van deuken, builen en zijspranten; deze steekt van voren niet over den snavel, terwijl de kamhiel, welke flink ontwikkeld is, den schedel niet raakt, doch wel gedeeltelijk de ronding van den nek volgt.

Oortellen: Amandelvormig of ovaal, middelgroot, glad aanliggend en vrij van rimpels, zacht glanzend en glad van oppervlakte, onderling van gelijke grootte en vorm.

Kinellen: Lang, dun en fijn van weefsel, van onderen goed afgerond, van gelijke lengte, vrij van plooiën en rimpels en onderling symmetrisch.

Bek : Middellang, stevig, aan de punt een weinig gebogen.

Gezicht : Fijn van weefsel, vrij van vouwen en rimpels.

Oogen : Vrij groot, levendig.

Hals : Vrij lang, sierlijk gebogen en rijkelijk van sierveeren voorzien.

Halsbehang : Flink ontwikkeld, vol, lang en glanzend.



KOEKOEK LEGHORN HEN.

Deze fraai gebouwde en goed geteekende hen won 1en prijs te Enschede in 1921; het beeld toont ons de langzame, doch gestadige vooruitgang, die er bij dit ras wordt gemaakt. Het diertje was ten tijde van die tentoonst. nog wat jong, vandaar de weinig ontwikkelde kopversierselen. De teekening is zeer scherp.

Borst : Breed en vol, goed gerond en naar voren gedragen.

Rug : Lang en recht, breed tusschen de schouders, smaller wordend en aflopend naar den staart.

Buik en achterdeel : Betrekkelijk gering, doch niet spits, goede donsbevedering.

Zadel : Rond, breed en lang en rijk bevederd.

Zadelbehang : Rijk, vol en lang.

Schouders : Breed en krachtig aangezet.

Vleugels : Groot, lang, krachtig, goed aangesloten tegen het lichaam gedragen.

Vleugeldracht : Flink opgetrokken.

Dijen : Vrij lang, goed zichtbaar, stevig, doch niet te zwaar, voldoende van elkaar geplaatst, zonder inwaartschen stand.

Loopbeenen : Vrij lang, krachtig, wijzend op een fijn, doch krachtig beendergestel, vrij van dons of veeren en vrijwel evenwijdig geplaatst.

Teenen : Recht, goed gespreid, vrij van misvorming, dons of veertjes, vier in aantal, de achterteen recht naar achteren geplaatst.

Nagels : Goed gevormd, goed ingeplant en sterk.

Staartvorm en grootte : Lange, vol bevederde, groote staart, niet waaievormig gedragen.

Staarthouding : Flink naar achteren gedragen, een stompen hoek met den rug vormend ; noch een hooge, noch een slepende staartdracht.

Aard van het gevederte : Glad aanliggend, vol en glanzend.

Gewicht jonge haan : $2\frac{1}{2}$ tot 3 K.G.

Gewicht overjarige haan : 3 tot $3\frac{1}{2}$ K.G.

Zware en diskwalificeerende fouten : te zware kam, overhangend, te ondiep getand of slecht getand, zijspranten, te veel tanden, te veel rood in de ooren, wit in het gezicht bij jonge dieren, te kort of te rond in rug, eekhoornstaart, scheve staart, te laag gesteld, kromme teenen, X- of O-beenen, lichaamsgebreken, veeren aan de beenen en teenen, buiten conditie.

Kleine en niet diskwalificeerende fouten : iets te hooge staart, een weinig gevouwen ooren, rood in de ooren.

Vormbeschrijving van de hen :

Algemeen voorkomen : Sierlijk, levendig.

Lichaamsvorm : Tamelijk slank, van achteren breed en ruim van achterdeel, met flinke donsontwikkeling.



Houding : Opgericht en vlug.

Kop : Breed en krachtig in harmonie met den kam.

Kam : Enkel, middelgroot, voorzien van 5 of 6, diep en gelijk ingesneden, aan de basis breede en aan de punt spitstoelopende kamtanden, welke onderling een goede verhouding vertoonen, sierlijk naar één zijde omliggend, zonder rimpels, den blik naar voren vrijlatend, het gezicht gedeeltelijk bedekkend. Vrij van indeukingen en zijspranten.

Oorlellen : Amandelvormig of ovaal, middelgroot, glad aanliggend en vrij van rimpels, zacht glanzend en glad van oppervlakte, onderling van gelijken vorm en grootte.

Kinlellen : Langwerpig rond, dun en fijn van weefsel, van onderen goed afgerond, van gelijke lengte, vrij van plooien en rimpels en onderling symmetrisch.

Keelwam : Goed uitgesneden.

Bek : Middellang, stevig, aan de punt een weinig gebogen.

Gezicht : Fijn van weefsel, vrij van vouwen en rimpels.

Oogen : Vrij groot, levendig.

Hals : Vrij lang, sierlijk gebogen en rijkelijk van sierveeren voorzien.

Halsbevedering : Flink ontwikkeld, vol en glanzend.

Borst : Goed gerond en naar voren gedragen.

Rug : Lang, afhellend naar den staart gedragen.

Buik en achterdeel : Goed ontwikkeld, ruim, goed van vorm en rijkelijk van donsveeren voorzien.

Schouders : Breed, smaller toeloopend naar den staartwortel.

Vleugels : Groot, lang, krachtig.

Vleugeldracht : Flink opgetrokken en goed aangesloten tegen het lichaam gedragen.

Dijen : Vrij lang, zichtbaar, stevig, doch niet te zwaar, voldoende van elkaar geplaatst, zonder inwaartschen stand.

Loopbeenen : Vrij lang, krachtig, wijzend op een fijn, doch krachtig beendergestel, vrij van dons of veertjes en vrijwel evenwijdig geplaatst.

Teenen : Recht, goed gespreid, vrij van misvorming, dons of veertjes, vier in aantal, de achtereen recht naar achteren geplaatst.

Nagels : Goed gevormd, goed ingeplant en sterk.

Staartvorm en grootte : Lange, vol bevederde, groote staart, vrij gesloten gedragen.

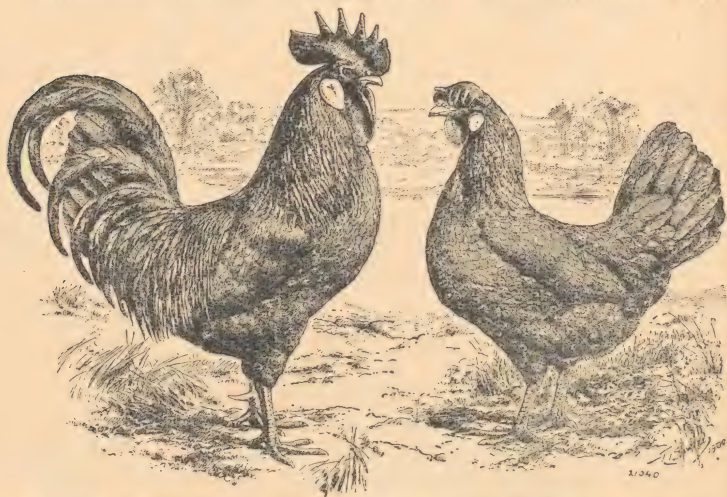
Staarthouding : Naar achteren gedragen, lager dan bij der haan, een stompen hoek met den rug vormend, waarin de staart in een fraaie, holle lijn overgaat.

Aard van het gevederte : Glad aanliggend, vol en glanzend.

Gewicht jonge hen : $2\frac{1}{4}$ à $3\frac{3}{4}$ K.G.

Gewicht overjarige hen : $2\frac{1}{2}$ à 3 K.G.

Zware en diskwalificeerende fouten : te kort van rug, te hoog van staart, ronde rug, wit in het gezicht, staande kam bij volwassen dieren, te laag gesteld, lichaamsgebreken, X- en



BUFF LEGHORNS VAN HET OORSPRONKELIJKE TYPE.

Dit beeld geeft ons op fraaie wijze den gedrongen vorm der oorspronkelijke buff Leghorns weer. Langzamerhand wordt de buff Leghorn slanker, doch met de zwarten behooren ze nog steeds tot de meer gedrongen en kleinere variëteiten der groote Leghorn-familie.

O-beenen, kromme teenen, veeren aan de beenen en teenen, buiten conditie.

Kleine en niet diskwalificeerende fouten : iets te hooge staart, een weinig gevouwen ooren, iets rood in de ooren.

Kleur- en tekeningbeschrijving van den patrijs Leghorn-haan :

Bek : geel, bovensnavel hoornkleurig toegestaan.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, zonder eenig wit bij jonge dieren.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomkleur toegestaan.

Halsbehang : naar boven oranjerood en de onderste helft overgaand in goudgeel. Iedere veer voorzien van een diepzwarte, groenglanzende schachtstreepteekening, welke ook aan de punt omgeven is door het oranjerood of goudgeel ; de middenstreep krachtig en vrij van stippels en onderbreking, veerschacht bruingeel.

Kop : donker oranjerood.

Rug : karmozijnrood, zonder purper- of kastanjebruin.

Zadelbehang : geheel in overeenstemming met het halsbehang.

Eigenlijke staartveeren : zwart.

Sikkelveeren : diepzwart men groenen weerschiijn.

Staartdekveeren : zwart met smallen, bruinen rand.



EEN PAAR HOOGBEKROONDE ZWARTE LEGHORNS.

Kleine slagpennen : diep kastanjebruin in de buitenvaan, welke bij gesloten vleugel het zichtbare gedeelte van de slagpennen vormt ; binnenvaan en punt zwart.

Groote slagpennen : buitenvaan kastanjebruin, verder zwart.

Vleugelband : zwart met groenen metaalweerschiijn, vrij van purper, zuiver en scherp geteekend.

Schouderveeren : karmozijn rood, zonder vlekken of spikkels.
Borst : zwart met groenen glans, vrij van roode en bruine spikkels.
Buik en achterdeel : zwart.
Flanken en dijen : diep zwart.
Dons : grijsachtig.
Loopbeenen en teenen : geel tot oranjegeel.
Nagels : licht hoornkleurig.

Kleur- en teekeningbeschrijving van de patrijs Leghorn-hen.

Bek : geel, bovensnavel hoornachtig aan de punt.
Oogen : oranjerood.
Gezicht : rood, zonder eenig wit bij jonge dieren.
Kam en kinlellen : rood.
Ooren : wit, roomkleur toegestaan.
Halsveeren : licht goudgeel met krachtige, diepzwarte glanzende middenstreepteekening ; de punt der zwarte middenstreep geheel omgeven door het goudgeel der omzooming, naar den kop toe dieper oranje van kleur.
Kop : diep oranje.
Borst : licht zalmkleurig met nog lichtere schacht en veerkern.
Vleugeldekeveeren : zacht grijsbruin, patrijskleurig, zonder rood of zwart ; ongezoomd of met een lichtere omzooming.
Vleugelband : geheel daaraan gelijk.
Groote slagpennen : zwartbruin.
Kleine slagpennen : buitenvaan grijsbruin patrijskleurig ; binnenvaan hoofdzakelijk bruinzwart.
Dijen, flanken en dons : aschgrauw.
Rug- en zadelkussenveeren : zacht grijsbruin patrijskleurig, vrij van rossigen gloed, fraai gelijkmatig geteekend, ongezoomd of met een lichtere omzooming.
Staartdekeveeren : idem.
Staartveeren : zwartachtig, behalve de twee bovenste, welke patrijsachtig gestippeld zijn.
Loopbeen en teenen : geel tot oranjegeel.
Nagels : licht hoornkleurig.
Ernstige fouten bij den haan : wit of bruin in borst of dijen ; aanmerkelijk wit in den staart en de slagpennen ; ontbrekende of een flauwe middenstreepteekening in den hals ; te

veel verschil in kleur tusschen hals- en zadelbehang ; te donker in hals en zadelbehang.

Ernstige fouten bij de hen : veel bruin of rood in de vleugels ; te donkere borst ; bij de ongezoomde begin van zoom ; bij

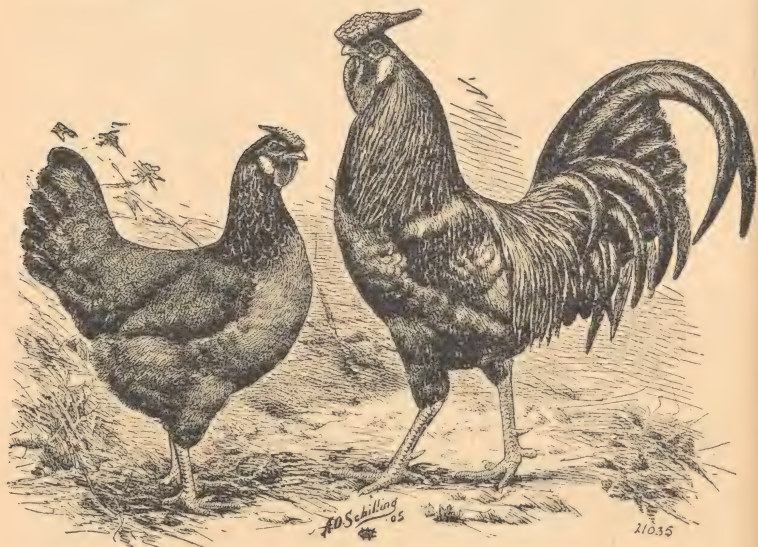


BLAUWE LEGHORN HAAN.

Deze blauwe haan, welke eersten prijs won op de Crystal Palace Show te Londen, verwekte bij zijn verschijnen destijds heel wat sensatie. De kam is leelijk, doch het dier is schitterend in kleur over het geheele lichaam. Ook het type is zeer fraai.

de gezoomde een twijfelachtige kleur ; schimmel in de vee- ren ; onvoldoende teekening in de halsveeren ; slechte en grove pepering van het patrijsbruin in vleugels, rug en zadel.

Niet diskwalificeerende fouten bij den haan : eenig wit in den staart bij overjarige hanen ; een paar kleine bruine of witte vlekjes in borst en dijen ; iets te zwakke schachtstreeptekening ; een weinig te donker in hals- en zadelbehang ; gering verschil in kleur tusschen hals- en zadelbehang ; purper weerschijn.



AMERIK. ROZEKAMMIGE PATRIJS LEGHORNS.

Reeds een 40-tal jaren fokt men deze variëteit in Amerika, en hoewel niet zoo populair en veel verspreid als de witte Leghorn met rozekam, komen zij er toch veel voor; de kwaliteit der Amerik. rozekammige patrijs Leghorns is goed.

Niet diskwalificeerende fouten bij de hen : een weinig rood of zwart in de vleugels ; eenigszins grove pepering van het patrijsbruin ; iets te donker in borst of veel te licht of te donker in het patrijsbruin.

Standaardkleur en -teekening van den silverduckwing haan :

Bek : geel, bovensnavel hoornkleurig aan de punt:

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, zonder eenig wit bij jonge dieren.
 Kam en kinlellen : rood.
 Ooren : wit, roomkleur toegelaten.
 Halsbehang : geteekend met groenglanzende zwarte middenstreep
 als bij patrijs-kleurige, echter zuiver witte grondkleur.



KOP VAN EEN MODERNEN AMERIK. LEGHORN HAAN.

Dat een dergelijk klein kammetje het ideaal bij een Leghorn zou worden, hebben de fokkers van een 20-tal jaren terug wel nimmer kunnen droomen. Toch hebben de Amerikanen dit kammetje tot het ideale model verheven. Het hiel-tje is klein en staat geheel vrij van den kop. De 5 tandjes zijn regelmatig gevormd. Ook bij enkele onzer Europeesche landhoensoorten vinden wij dit kleine kamtype terug.

Kop : zilverwit.

Rug : zilverwit, vrij van iedere andere kleur.

Zadelbehang : geheel in overeenstemming met het halsbehang.

Eigenlijke staartveeren : zwart.
Sikkelveeren : diepzwart met groenen weerschijn.
Staartdekveeren : zwart, al of niet met smallen, witten rand.
Kleine slagpennen : binnenvaan en punten zwart, buitenvaan wit.
Groote slagpennen : zwart, buitenvaan uitgezonderd, de punt wit.
Vleugelband : zwart met groenen metaalglans, vrij van purper.
Schouderveeren : zilverwit, vrij van iedere andere kleur.
Borst : zwart met groenen glans, vrij van grijze en witte spikkels.
Buik en achterdeel : zwart.
Flanken en dijen : diep zwart.
Dons : grijsachtig.
Loopbeenen : geel tot oranjegeel.
Nagels : licht hoornkleurig.

Standaardkleur en -teekening van de silverduckwing hen :

Bek : geel, bovensnavel hoornkleurig aan de punt:
Oogen : oranjerood.
Gezicht : rood, zonder eenig wit bij jonge dieren.
Kam en kinlellen : rood.
Ooren : wit, roomkleur toegelaten.
Halsveeren : zilverwit met krachtige, diepzwarte, glanzende middenstreep-teekening, aan de punt omgeven door het wit der omzooming.
Kop : zilverwit.
Borst : licht zalmkleurig met nog lichtere schacht en veerkern, overgaande in aschgrauw.
Vleugeldekeveeren : zacht zilver- of leigrijs, met donkere peperring, vrij van rood, bruin of geel (zie beschrijving der zooming bij de patrijskleur).
Vleugelband : idem.
Groote slagpennen : buitenvaan leigrijs met peperring, vrij van rood, bruin of geel ; binnenvaan grijszwart.
Kleine slagpennen : buitenvaan leigrijs, binnenvaan grijszwart.
Dijen, flanken en dons : zacht zilver- of leigrijs, met donkere teekening.
Rug- en zadelkussenveeren : zacht zilver- of leigrijs, met fijne peperring, vrij van vlekken, streepen en rood, bruin of geel (zie beschrijving zooming bij de patrijskleur).
Staartdekveeren : idem.

Staartveeren: zwart, behalve de twee bovenste pennen, welke leigrijs zijn met donkere pepering.



AMERIK. WITTE LEGHORN HAAN.

Meerdere malen 1e pr. New-York.

Van al de New-York-winners is deze haan wel de edelste en de meest opvallende. Het is een dier met zeer fraaie lijnen, buitengewone elegance en een schitterende bevedering en staartdracht. De kopversierselen zijn zeer mooi en niettegenstaande den leeftijd van het dier, nog in zeer goede conditie. Het vrij groote oor is prachtig wit en fraai van model. Het is een vogel van ongeveer 3½ K.G.; een respectabel gewicht voor een Amerik. wit Leghorn haan.

Loopbeenen en teenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : licht hoornkleurig.

Ernstige fouten in de kleur en teekening bij den haan: veel wit in borst en dijen, veel wit in den staart, geel of bruin in hals zadel en schouderboog; ontbreken van halsteekening.



WITTE ENGELSCH TANTOONSTELLINGS LEKHORN HEN.
Een zeer beroemde prijswinster.

Deze hen wordt algemeen als een der fraaiste witte tentoonstellings-Leghorn hennen beschouwd, welke er ooit geweest zijn. Het dier onderscheidt zich dan ook door schoone vormen, fraai rastype en ongeëvenaarde elegance. Hoewel deze hen aan alle tentoonstellingseischen beantwoord, is er toch geen overdrijving bij haar te bespeuren.

Ernstige fouten in de kleur en teekening bij de hen: onvoldoende halsteekening, veel rood in de schouders en vleugels, veel te donkere borstkleur.

Kleine en niet diskwalificeerende fouten: iets wit in de sikkelveeren bij oude hanen; enkele witte puntjes in borst en dijen, een klein weinig rood of roest in de schouders bij de hennen, en niet al te zeer verzwakte teekening in de halsveeren; zwakke teekening in het zadelbehang.

Standaardkleur en -teekening van den goud duckwing haan :

Geheel gelijk aan den silver duckwing haan, met uitzondering van:
Halsbehang : lichtgeel of stroogeel.

Kop : dieper stroogeel.

Rug : diep oranjerood.

Zadelbehang : oranjegeel.

Kleine slagpennen : binnenvaan zwart, buitenvaan roomwit.

Groote slagpennen : zwart met buitenvaan ten deele roomwit.

Schouderveeren : diep oranjerood.

Standaardkleur en -teekening van de goud duckwing hen :

Geheel gelijk aan den silver duckwing haan, met uitzondering van een iets diepere grondkleur van het zilver- of leigrijs, en een iets diepere zalmkleur in de borst, en zeer lichtgele halsveeren.

Ernstige fouten in de kleur en teekening : veel wit in borst, dijen en staart bij de hanen; ontbreken van middenstreep-teekening in hals- en zadelbehang; oneffen, gevlekte of veel te lichte kleur in rug en schouders; veel rood in de schouders der hennen.

Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten : iets wit in de sikkelveeren of enkele witte puntjes in borst en dijen van overjarige hanen; een weinig bruin in de schouders bij hennen, zwakke middenstreep-teekening bij de hanen.

Standaardkleur van den witten haan :

Bek : geel.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, vrij van eenig wit bij jonge dieren.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, crème-kleurig desnoods toegestaan.

Het geheele gevederte, met inbegrip van de sierveeren, glanzend
zilverwit, zonder den minsten gelen aanslag.

Loopbeenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : zeer licht hoornkleurig.

Standaardkleur van de witte hen :

Bek : geel.

Oogen : oranje-rood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

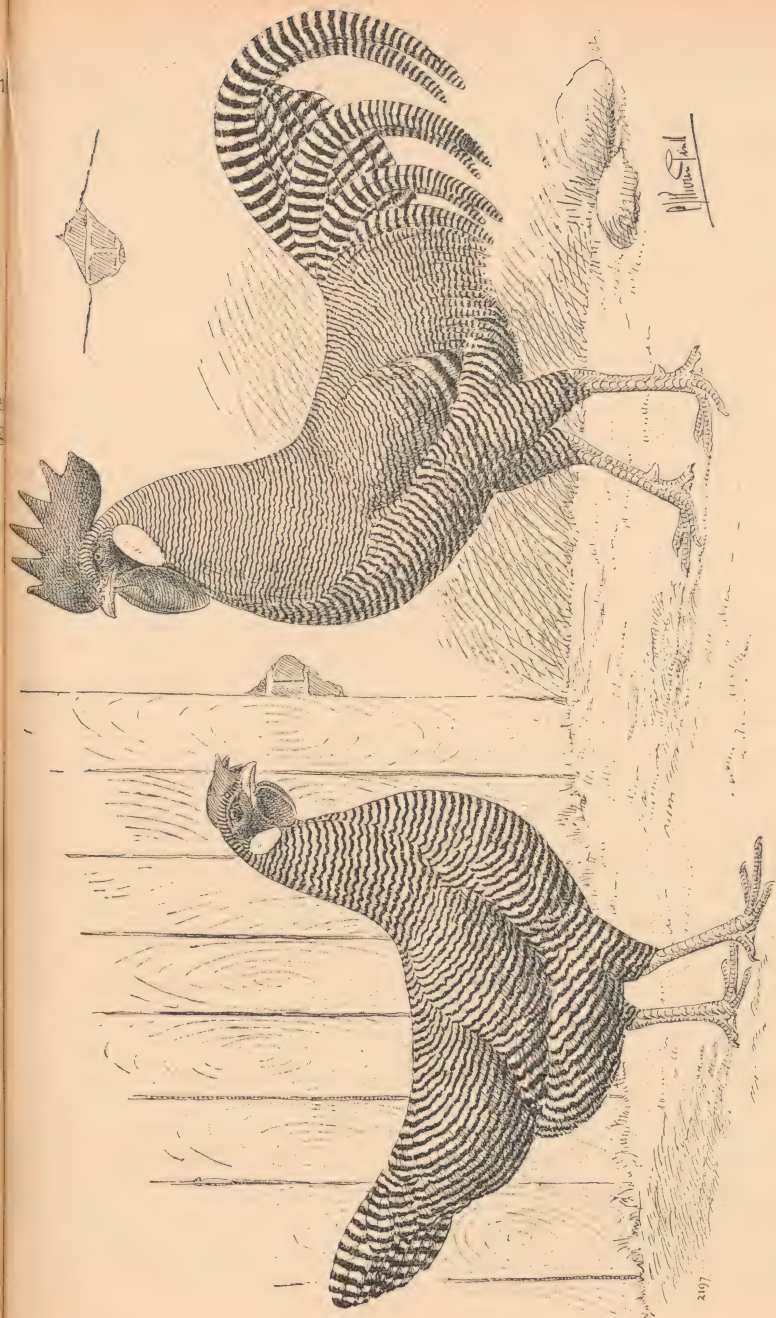
Ooren : wit, roomwit toegestaan.

Het geheele gevederte, met inbegrip van de sierveeren van de
hals, glanzend, zilver wit, zonder den minsten gelen aanslag.



AMERIK. ROZEKAMMIGE WITTE LEGHORNS.

Men vindt in Amerika een groot aantal verknochte liefhebbers van de rozekammige Leghorns. De speciaalclubs tellen een groot aantal leden. Deze variëteit wordt daar met veel zorg gefokt. De afbeelding geeft het kamtype weer, dat men daar gaarne ziet; de doorn mag weliswaar iets korter zijn en behoort ook niet zoo sterk op te loopen.



KOEKOEK LEGHORNS VOLGENS HET STANDAARD-IDEAAL.

Loopbeenen en teenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : zeer licht hoornkleurig.

Ernstige fouten in de kleur en teekening : zeer bleeke beenkleur ; wit in het gezicht bij jonge dieren ; gele tint in hals- en zadelbehang of schouderveeren, gele tint van het geheele gevederte.

Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten : lichtelijk gele tint in de sierveeren ; eenigszins bleekere beenkleur ; een weinig wit in het gezicht bij overjarige hanen ; zeer geringe mateheid of geringe gele aanslag van het geheele gevederte.

Standaardkleur van den buff of gelen haan :

Bek : geel.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, zonder wit bij jonge dieren.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomkleur toegelaten.

Over het geheele lichaam een gelijkmatige goudgele buff tint ; in de sierveeren mag door de grootere intensiviteit een rijker kleur ontstaan, welke echter niet donkerder of rooder van tint mag zijn ; het dons is warm buffkleurig.

Loopbeenen : geel tot oranjerood.

Nagels : zeer licht hoornkleurig.

Standaardkleur van de buff of gele hen :

Bek : geel.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, zonder wit bij jonge dieren.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomkleur toegelaten.

Over het geheele lichaam een gelijkmatige goudgele buff tint ; in de sierveeren van den hals mag door de grootere intensiviteit een rijker kleur ontstaan, welke echter niet donkerder of rooder van tint mag zijn ; het dons is warm buffkleurig.

Loopbeenen en teenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : zeer licht hoornkleurig.

Ernstige fouten in de kleur en teekening : wit en zwart in het gevederte bij jonge dieren ; te flêtse of te meelachtige kleur ;



SILVER-DUCKWING (ZILVER-PATRIJS) LEGHORNS. DUTSCHE PRIJSWINNERS.

ongelijk gekleurd gevederte, zwarte puntjes in de halsveeren ; wit in de schouders ; rood of schimmel in de schouders ; te donker in hals- en zadelbehang.

Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten: eenig wit in de sikkelveeren en slagpennen bij overjarige hanen ; een weinig bronsint in de sikkelveeren ; lichte pepering in de staartpennen der hennen ; iets te diep of te hard van tint over het geheele lichaam.

Standaardkleur van den zwarten haan :

Bek : geel, hoornkleurige bovensnavel toelaatbaar.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, zonder wit in het gezicht bij jonge dieren.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomwit toegestaan.

Het gevederte glanzend diepzwart en met groenen weerschijn in de sierveeren en op rug en vleugels. Donskleur overal zoo donker mogelijk.

Loopbeenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : hoornkleurig.

Standaardkleur van de zwarte hen :

Bek : geel, hoornkleurige bovensnavel toelaatbaar.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomwit toegestaan.

Het gevederte glanzend diepzwart en met groenen weerschijn in hals, zadel, rug en vleugels. Donskleur overal zoo donker mogelijk.

Loopbeenen en teenen : geel of oranjegeel.

Nagels : hoornkleurig.

Ernstige fouten in de kleur en teekening: dofte en niet diepzwarte kleur bij de hen ; rood of roest op de vleugels en hals- en zadelbehang der hanen. Aanmerkelijk wit bij jonge dieren, veel te donkere beenen of miskleurige beenen.

Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten: eenig wit in de sikkelveeren van overjarige hanen en een klein weinig wit aan de punten van staart- en vleugelpennen bij overjarige dieren;

cen iets te donkere beenkleur bij hennen met zeer donker dons,
en iets te licht dons bij hanen met zuiver gele beenen ; violette
weerschijn.



OUDE ZWART LEGHORN HAAN.

*Deze haan, 1e prijswinner op de tentoonstelling van „Ayicultura”,
vertoont op opvallende wijze het meer gedrongen type, waardoor
de zwarte Leghorns zich steeds onderscheiden hebben.*

Standaardkleur en -teekening van den koekoek haan.

Bek : geel, licht hoornkleurige bovensnavel toelaatbaar.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood, zonder wit bij jonge dieren.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomwit toegestaan.

Het gevederte over het geheele lichaam regelmatig gestreept, door middel van donker blauwgrijze, recht over de veeren loopende dwarsbanden ; de grondkleur blauwgrijs ; de teekening behoort zoo fijn mogelijk te zijn, zonder verlies van het contrast of ineenvloeiing der kleuren ; de donkere en de lichte dwarsbanden zijn gelijk van breedte.

Loopbeenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : licht hoornkleurig.

Standaardkleur en -teekening van de koekoek hen.

Bek : geel, licht hoornkleurige bovensnavel toelaatbaar.

Oogen : oranjerood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit, roomwit toegestaan.

Het gevederte over het geheele lichaam regelmatig gestreept, door middel van donker blauwgrijze, recht over de veeren loopende dwarsbanden ; de grondkleur blauwgrijs ; de teekening behoort zoo fijn mogelijk te zijn, zonder verlies van het contrast of ineenvloeiing der kleuren ; de donkere en de lichte dwarsbanden zijn gelijk van breedte.

Loopbeenen en teenen : geel tot oranjegeel.

Nagels : licht hoornkleurig.

Ernstige fouten in de kleur en teekening : sterk gele tint van het gevederte ; grove, halvemaan-teekening ; veel te lichte of veel te donkere teekening ; verwaterde teekening ; absoluut gebrek aan contrast tusschen grondkleur en teekening ; veel wit in staart- en slagpennen, alsmede in sikkelveeren ; veel zwarte veeren ; roest op de schouders ; veel te donkere beenen bij de hennen.

Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten : een weinig wit in de sikkelveeren bij overjarige hanen ; een zeer lichte gele



ENGELSCH WITTE LEKHORNS VAN EEN 30-TAL JAREN TERUG.

aanslag in 't gevederte; een klein weinig „schaduw” op de beenen van diep gekleurde hennen; geringe afwijking van de standaardkleur.

Standaardkleur en -teekening van den blauwen haan:

Bek : geel of hoornkleur.

Oogen : rood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit.

Halsbehang : blauw, iets donkerder dan de rest, echter niet zwart.

Kop : blauw.

Rug : blauw.

Zadelbehang : blauw, iets donkerder dan de rest, echter niet zwart.

Het gevederte, met uitzondering van hals, zadel en vleugelboog van den haan, over het geheele lichaam effen intensief blauw, glansvol, zonder zoomen; grondkleur als die der blauwe Andalusiërs.

Loopbeenen : geel, goudgeel.

Nagels : licht.

Standaardkleur en -teekening van de blauwe hen.

Bek : geel of hoornkleur.

Oogen : rood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit.

Het geheele gevederte over het geheele lichaam zoo gelijkmatig mogelijk helder blauw, zonder zoomen; grondkleur als die der Bl. Andalusiërs. Een weinig donkerder kleur in het halsbehang der hen is toegestaan.

Verder is toegestaan als standaard-kleurslag de blauw-gezoomde variëteit, geheel in overeenstemming met de effen blauwe variëteit, doch iedere veer diep zwart gezoomd.

Loopbeenen en teenen : geel tot oranje.

Nagels : licht.

Ernstige fouten in de kleur en teekening : Iedere andere kleur

in het geheele gevederte en begin van omzooming bij de ongezoomde varieteit en ten deele ontbrekende of zwakke zooming bij de gezoomde varieteit.

Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten : iets donkerder tint in hals, schouders, zadel en sikkelveeren.

Standaardkleur en -teekening van den pile of roodgezadelden haan :

Bek : geel.

Oogen : oranje-rood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit of roomkleurig.

Halsbehang : oranje-rood.

Kop : rood.

Rug : rood, karmijnrood, naar den stuit iets lichter wordend.

Zadelbehang : rood of zalmrood.

Eigenlijke staartveeren : wit of roomkleurig.

Sikkelveeren : wit of roomkleurig.

Staartdekvēeren : wit of roomkleurig.

Kleine slagpennen : binnenvaan en spits wit, buitenvaan mat bruinrood.

Groote slagpennen : wit.

Vleugelboog : wit, scherp begrensd.

Schouderveeren : karmijnrood.

Borst : wit of roomkleurig.

Buik en achterdeel : wit of roomkleurig.

Flanken en dijen : wit of roomkleurig.

Loopbeenen : geel.

Nagels : licht.

Standaardkleur en -teekening van de pile of roodgezelde hen :

Bek : geel.

Oogen : oranje-rood.

Gezicht : rood.

Kam en kinlellen : rood.

Ooren : wit.

Halsveeren : goudgeel.

Kop : oranjegeel.

Borst : zalmrood, elke veer met lichtkleurige schacht.



ROZEKAMMIGE WITTE LEGHORN HEN.

Deze prijswinster (1e prijs Arnhem) is een dier met zeer goed rastype en goede, hoewel kleine, kopversierselen.

Vleugeldekeveeren, vleugelboog, groote slagpennen, kleine slagpennen, dijen, flanken en dons, rug en zadelkussenveeren, staartdekeveeren en de staartveeren : wit of roomgeel.

Loopbeenen en teenen : geel.

Nagels : licht.

Ernstige fouten in de kleur en teekeningen : bij de hanen borst en staart anders dan wit of roomkleurig.



PATRIJS LEGHORN HEN.

In het type van deze prijswinster, 1e prijs op Ornithophilia voor eenige jaren terug, vindt men het type der winnende patrijs Leghorns, zooals dit was voor de Deutsche patrijs Leghorns hier ingevoerd werden.

Bij de hennen vleugels anders dan wit of roomkleurig.
Kleinere en niet-diskwalificeerende fouten : iets lichte borst bij de hennen ; iets roodachtig in de schouders en in het wit der hennen.

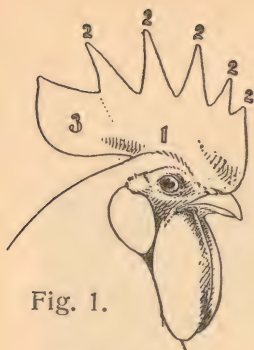


Fig. 1.



Fig. 2.

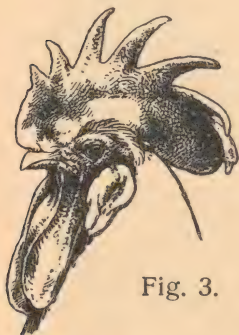


Fig. 3.



Fig. 4.

Fig. 1 toont ons de normale kopversierselen van den Leghorn. De vijfpointige kam rust op een stevigen basis. Het oor is zonder vouwen, terwijl de kinlellen even lang, fraai afgerond en zonder vouwen of rimpels zijn. Het geheel doet harmonisch aan, dank zij de evenredige ontwikkelde kopversierselen.

Fig. 2 toont ons de verwerpelijke zij-spranten achter aan den hiel van den kam, een fout, die zeer moeilijk weg te fokken is en met groote hardnekkigheid terugkeert bij de nakomelingen.

Dieren met kopversierselen als in fig. 3 staan aangegeven, komen tegenwoordig gelukkig weinig meer voor, tenzij onder oude hanen en dan nog in hoofdzaak onder de witte en patrijskleurige Leghorns. Dergelijke overhangende kammen en gerimpelde ooren zijn blijvende fouten. Dergelijke kinlellen ontstaan in den regel door beschadiging.

De gekronkelde kam is een weinig voorkomende ernstige fout, welke een dier geheel voor de fokkerij dient uit te sluiten, wijl het geen nut als fokdier heeft. Het wijst allereerst op een zwakken kambasis, zelfs nog te zwak voor den hennenfok.

TOELICHTING BIJ DEN STANDAARD.

Zoals men uit vorenstaanden standaard kan zien, heeft men voor alle Leghornvarieteiten één en hetzelfde vormtype aange-



ROZEKAMMIGE AMERIK. WIT LEGHORN HAAN.

De Amerikanen fokken hunne rozekammige witte Leghorns met veel zorg, zoodat ze in kwaliteit slechts weinig bij de enkelkammigen ten achter staan.

nomen, zoodat de afwijkende kleurslagen tot het eene, algemeene type samen moeten smelten. Hiermede heeft men dus eendeels een einde gemaakt aan het zware, hoogbeenige type der witten en anderdeels wordt van de zwarte en buffkleurige Leghorns geëischt, dat ze den slanken standaardvorm zullen verkrijgen. Het zal natuurlijk nog vele jaren duren, eer zulks bereikt zal worden, doch de fokkers hebben nu den leiddraad, welke zij kunnen volgen en welke zij weten, dat ook bij de beoordeeling moet worden gevolgd.

Deze standaard heeft tevens een einde gemaakt aan de overdreven groote kopversierselen der Leghorns. Eigenlijk had men daar reeds in de practijk mee gebroken, doch de bestaande standaards spraken nog steeds van groote kammen en groote ooren. Thans wordt in den standaard nog slechts van middelgroot gesproken, zoodat het normale type van kammen en ooren zijn intrede heeft gedaan. De term „middelgroot” geeft o. i. de standaard-eisch zeer goed weer en sluit kleine kammen en ooren uit. Ten opzichte van de kammen is dit nu niet zoo spoedig te verwachten, doch ten opzichte van de ooren zou zulks met gegronde vrees te verwachten zijn, indien men 't woord „middelmatic” had gebruikt.

Ten opzichte van de Duitsche kleurteekening, dat wil zeggen de licht omrande veeren der hennen, heeft men de gelijkgerechtigheid daarvan erkend; beide soorten kleurteekening zullen dus in de toekomst bij de beoordeeling gelijkwaardig zijn. De doorslag zal gegeven worden door de algeheele waarde van het dier, wijl beide kleuren thans door den standaard erkend worden. Eenheid van standardeischen voor alle variëteiten ten opzichte van het type moet echter niet alleen in den standaard, doch ook in de fokkerij nagestreefd worden, wil men vooruitgang mogen verwachten.

HET FOKKEN, VERBETEREN EN OP PEIL HOUDEN DER VERSCHILLENDE LEGHORN-KLEURSLAGEN.

Iedere liefhebber is met de prijzenswaardige ambitie bezielde om in de variëteit of variëteiten, welke hij houdt, het allerbeste te fokken, doch hij weet daarom nog niet altijd hoe tot zijn doel te geraken. Hij moet bij zich zelf afvragen, of hij wenscht deel te nemen aan de sterkste concurrentie in de populaire variëteiten, of dat hij er meer genoegen in zal vinden om in de minder alge-

e-
is
be
re
en
e-
ke
g

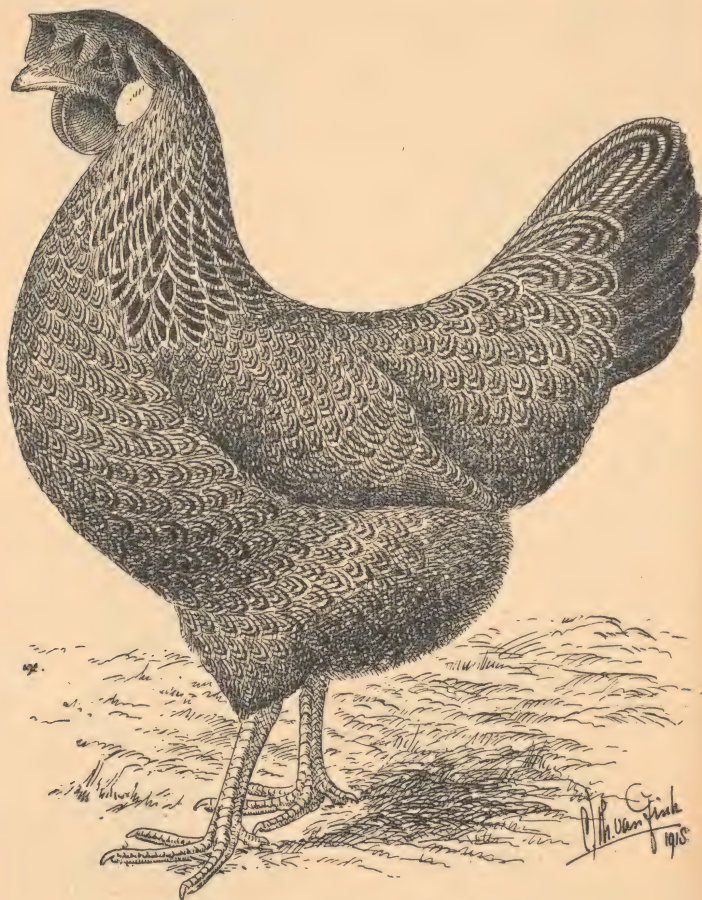
r-
n
n-
n.
-
n
-
t.
-
e
n
l-
n
g
jl
d
et
e
-

d
e
el
e
l,
-



AMERIK. WITTE LEGHORNS (EERSTE PRIJSW.), TE NEW-YORK.

meen verspreide kleurslagen met goede dieren uit te komen en een belangrijk aandeel te nemen in de verbetering van zulke variëteiten.



„GOLDEN PENCILLED” LEGHORN HEN.

De hennen van deze variëteit vertoonen dezelfde kleur als de patrijs Wyandotte hennen. Deze kleurteekening staat zeer traai bij de Leghorns. Toch heeft deze nieuwe variëteit, welke met veel moeite gecreëerd is, zich niet bij het oorsprongsland, Engeland, weten te verbreiden.

Tot de populaire variëteiten behooren thans de patrijskleurige en de witte; tot de vrij veel voorkomende de buffkleurige, silver-luckwing, zwarte, witte en koekoekkleurigen; tot de thans wei-



ROODGEZADELDE OF PILE LEGHORN HAAN.

De roodgezadelde of pile Leghorns komen betrekkelijk weinig voor, toch is 't een prachtige kleurslag, vooral wat de hanen betreft. Deze zien er in hun rood en wit vederpak schitterend uit. Een blik op bovenstaande afbeelding zal zulks een ieder bevestigen.

nig gefokte kleurslagen behooren alle rozekammige variëteiten, die alleen in patrijs eenigszins talrijk voorkomen, verder de blauwe, pile of roodgezadelde, en de kleuren, welke nog niet algemeen

erkend zijn. De koekoekkleurigen zijn eerst de laatste jaren wat op den voorgrond gekomen.



JONGE ZWARTE LEGHORN HAAN.

Deze Avicultura-prijswinner is een prachtig groen-zwart haantje met prachtig gele beenen en een goed type.

We willen thans de fok- en standaardmoeilijkheden der verschillende kleurslagen in een zoo kort mogelijk bestek de revue laten passeeren.

at Allereerst willen we echter nog op eenige moeilijkheden bij het fokken der kopversierselen wijzen. Waar bij de Leghorns bij de hanen een staande en bij de hennen een hangende kam wordt geëischt, leverde dit vroeger bij de grootkammige dieren nog al eens moeilijkheden op. Men was toen genoodzaakt om voor de hanenfok hennen met staande kammen te gebruiken, terwijl voor de hennenfok hangende kammen benut werden. Nu de middelgrootte kam tot standaard is verheven, verdwijnt daarmee die moeilijkheid. Men zal nu beide geslachten, wat betreft den kamvorm, uit een fokstam kunnen halen. Men heeft er slechts op te letten, dat de fokdieren ieder voor hun geslacht aan de standardeischen ten opzichte van den kam voldoen. Men lette er op, dat de kam bij den haan voldoende stevig is, zoodat de voorzijde zuiver recht blijft. Dieren met gespleten kamtanden, verkeerd gevormde kamtanden en met zijspranten aan den hiel, sluite men beslist van de fokkerij uit.

Wat de ooren betreft, lette men op vouwen, z.g. rotplekken en roode vlekken in de ooren. Het oor mag ietwat geel zijn, dit in verband met de beenkleur der Leghorns; het witte oor is echter het fraaist. Hard gele ooren zijn niet gewenscht.

Wat betreft de houding, bedenke men steeds dat de Leghorn een slanke vogel is met krachtige, gestrekte vormen; een achterwaartsche staartdracht is zeer bevorderlijk tot het verkrijgen van dit voorkomen. De hangstaart is echter ongewenscht bij de Leghorns.

De *witte* Leghorns lijden nog steeds onder de fokrichting, die men aan het begin dezer eeuw bij dezen kleurslag heeft ingeslagen. Slechts zelden ziet men dieren, welke veel elegance bezitten, smetteloos wit van kleur en een fraai geconditioneerd vederpakje bezitten. Het is alsof de veeren weinig weerstandsvermogen hebben en spoedig hun fraaiheid verliezen. Vele hanen hebben slecht versierde staarten. Door zorgvuldige teeltkeuze en misschien import van geëigende dieren zou hierin wel verbetering te brengen zijn. De oorzaak van alle ellende ligt of lag meerendeels in het te zwaar fokken dezer variëteit; men verloor geheel uit het oog, dat 't hier een licht ras gold.

Bij het fokken lette men er vooral op, dat gele tint in de hanen vermeden wordt, daar deze fout moeilijk is weg te fokken. Krijt-wit moeten de dieren van kleur zijn. Beide geslachten zijn in prima kwaliteit uit één toom te fokken. Men houde de dieren bij het door-

ruien en vlak daarna uit de brandende zonnestrallen. Voor de tentoonstelling dienen ze te worden gewasschen. Voor alle zekerheid vermijde men maisvoeding voor en tijdens den rui. Witte Leghorns worden in fabriekssteden gemakkelijk vuil.

De *patrijs Leghorns* zijn oogenblikkelijk ongetwijfeld in velerlei opzicht de beste. Dank zij den import van Duitsche hanen heeft men een prachtig slank type weten te verkrijgen. Er was niet



TRIO WITTE ENG. TENTOONST. LEGHORNS.

Een Engelsche fotograaf wist dit aardige tafereeltje op de gevoelige plaat te brengen. Het zijn een drietal Eng. Tentoonstellings Leghorns van zeer goede kwaliteit.

veel „Duitsch bloed” voor noodig om de verbetering bij de in ons land bestaande patrijs Leghorns te verkrijgen. De Duitsche hennen, met hunne eigenaardig licht omrande veeren, deden ook hun intrede hier te lande. Men fokke de beide kleurteekeningen niet door elkaar, wijl men dan bij de hennen een middelkleur krijgt, welke noch voor deze, noch voor de andere fokrichting deugt.

De hanen worden fraai licht in hals- en zadelbehang geëischt; het zadelbehang moet vooral fraai harmonieeren met het hals-

behang ; deze sierveeren moeten krachtig geteekend zijn. Bij de hennen moet iedere zweem van rood op de vleugels ontbreken. Nu men de licht gekleurde hanen fokt, kunnen beide geslachten uit één foktoom met succes gefokt worden. Men lette er echter op, wat de verervingskracht zijner dieren is, opdat men zijn beste dieren in den foktoom plaatse. Steeds zal men ondanks alle voorzorgen een aantal hanen krijgen, die donkerder in hals en zadel zijn : men fokke daarom een flink aantal hanen, opdat men ieder jaar voldoende keuze hebbe ten opzichte van de kleur. Men lette op bruin in de borst bij de hanen; dit is zeer ongewenscht. Zulke hanen zijn echter wel met succes voor de hennenfok te gebruiken. Zij, die dus over voldoende ruimte te beschikken hebben, weten hoe ze zulke hanen benutten kunnen.

De *silverduckwing* of *zilverpatrijs* Leghorns zijn niet zoo gemakkelijk te fokken als sommigen wel denken. Ten einde zuiver wit hals- en zadelbehang, doch bovenal witte schouders te krijgen, mogen de hanen ook maar niet 't minste rood in de vleugels vertoonen. Hanen en hennen moeten zwaar geteekend zijn in de hals.

De *goudduckwing* hennen verschillen slechts zoo weinig in kleur met die der *silverduckwing* kleurslag, dat men slechts kan spreken van een iets warmer tint op de vleugels en een iets dieper zalmrood aan de borst. Voor de fok van mooie hanen mogen in dit geval de hennen wel wat rood in de vleugels vertoonen.

Buff Leghorns eischen veel geduld in de fokkerij, daar ze zich slechts uiterst langzaam laten verbeteren. Zij kunnen uit één foktoom gefokt worden. De fokdieren moeten diep goudgeel van kleur zijn zonder harde tint in 't geel. Men kieze de warmste standaardkleur in de goudgele tint ; de kuikens zullen dan juist goed zijn. Vooral lette men er op, dat de dieren warm getint zijn in de borst, terwijl de sierveeren van hals- en zadelbehang warmgeel moeten zijn, in kleur overeenstemmende met het overige gevederte. De tijden, dat men maar stokstijf beweerde, dat te lichte hennen aan diep gekleurde hanen gepaard het gewenschte resultaat zullen opleveren, zijn voorbij, of dat zwart bij het eene fokdier het wit bij het andere in de paring zou opheffen. Wanneer men te lichte hennen aan te donkere hanen paart, kan men wel eens een paar juist goedgekleurde exemplaren fokken, doch deze zullen hun kleur toch weer niet krachtig vererven.

Zwarte Leghorns zijn bij uitstek geschikt voor den stadskippenhouder. Ondanks hun eenvoudig vederkleed leveren de gele bee-

nen en de witte ooren daarmee voldoende contrast om het geheel een zeer fraai aanzien te verleen. Na enorm veel moeite is men er in geslaagd zuiver gele beenen te combineeren met groenglanzend zwart gevederte. Dit is alleen maar te bereiken door



BUFF LEGHORN HAAN.

Deze haan won eersten prijs op een der tentoonstellingen van Ornithophilia en is een der fraaiste hanen, welke er in Nederland van deze kleur op de tentoonstellingen is verschenen.

een witachtig grijze donskleur te tolereeren. De groote kunst is nu natuurlijk om het grijs in het dons tot een minimum te beperken en daarnaast toch heldergele beenen te behouden. Vooral moet

men er voor waken, dat het wit zich niet in het bovengevederte vertoont, daar dit een groote fout is. Bij de hanen is de gele beenkleur gemakkelijker te bereiken dan bij de hennen ; bij de hanen



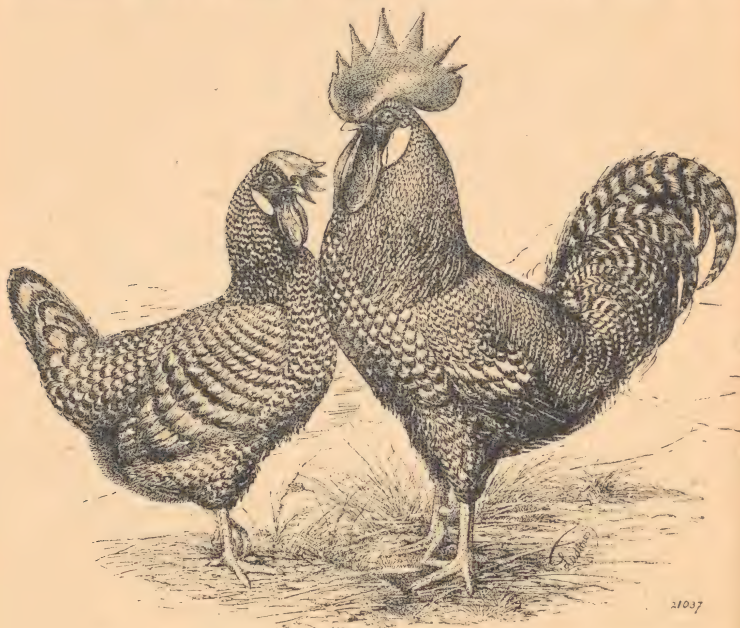
BUFF LEGHORNS.

Dit paar buff Leghorns, van een 20-tal jaren terug, toont duidelijk het type, dat jaren populair geweest is in Engeland. Dit type was de voorlooper van het tegenwoordige, slanke type. De buff Leghorns zijn echter ook in Engeland eenigszins gedrongen gebleven.

is het daarentegen ook weer moeilijker om de veeren en vooral de sierveeren en slagpennen vrij van wit te houden.

Koekoek Leghorns worden het best gefokt op dezelfde wijze als de koekoek Plymouth Rock, d. w. z. door gescheiden hanen-

en hennenfok. De hanen worden gefokt door paring van een haan met zoo goed mogelijke kleur aan hennen met een diepe, krachtige streepteekening. De hennenfoktoom behoort te bestaan uit een lichtgeteekende haan, zooals men die bij de Duitsche Plymouth Rocks aantreft, terwijl men de hennen van de stan-



KOEKOEK LEGHORNS VAN OMSTREEKS 1890.

Deze afbeelding toont ons het type der Leghorns van een 32-tal jaren terug, een type, dat zich belangrijk gewijzigd heeft. De primitieve koekoektekening is door den tekenaar zeer goed weergegeven. De sterk ontwikkelde kopversierselen uit die dagen vinden we op deze teekening terug.

daardkleur neemt. Men moet er op letten, dat de teekening scherp is en de grondkleur helder.

Wat de overige zeldzame variëteiten betreft, verwijzen we naar de kleurenfok bij soortgelijk geteekende hoenders van andere rassen. De beschikbare plaatsruimte staat ons niet toe ook hierover in details af te dalen.

BESLUIT.

We besluiten deze geïllustreerde beschrijving der Leghorns gaarne nog met eenige mededeelingen omtrent de nutwaarde van dit ras en zijn eigenschappen voor de bedrijfspluimveehouderij.

De Leghorns zijn zeer snel groeiende hoenders, die met 5 maanden vaak aan den leg gaan. We willen echter op dit feit niet te veel nadruk leggen, wijl de practische fokker maar zelden op dezen extra vroegen leg gesteld is en vaak allerlei middelen op 't gebied van voeding en huisvesting uitdenkt om den leg nog eenige weken te vertragen, opdat de jonge hennen nog wat langer door kunnen groeien. De Leghorns leenen zich bijzonder voor de bedrijfspluimveehouderij daar ze een flink groot ei leggen, dat in doorsnee juist de meest gewenschte marktgrootte bezit.

Bovendien worden de dieren slechts bij vrij hooge uitzondering broedsch en zijn dan bovendien nog gemakkelijk broedsch af te maken. Wat de Leghorns bovendien zeer geschikt doet zijn voor de bedrijfspluimveehouderij is hunne gehardheid. Ook de bevruchting der eieren is zelfs indien vele hennen, 15 à 20 stuks, bij één haan gehouden worden, nog uitmuntend. Daarbij komen de Leghorneieren percentsgewijze steeds het beste uit in de broedmachine, terwijl de hardgroeiende en zeer geharde kuikens uitmuntend bestand zijn tegen de machinale wijze van grootbrengen met behulp van kunstmoeders.

De Leghorns hebben zich steeds zeer onderscheiden op de legwedstrijden; een zeer groot percentage der winners behoort steeds tot het Leghornras. De winterleg is uitmuntend bij op den leg gefokte stammen.

Wanneer men al deze goede eigenschappen de revue laat passeeren, dan zal men zich er niet over verwonderen, dat het ras voor de bedrijfspluimveehouderij bij voorkeur gebruikt wordt en dank zij zijn edel type en fraaie kleuren ook onder de liefhebbers zoo ongemeen populair is.

INHOUD:

	blz.
Inleiding	3
Geschiedenis	5
Geschiedenis der patrijs Leghorns	5
Geschiedenis der witte Leghorns	7
Geschiedenis der zwarte Leghorns	10
Geschiedenis der silver duckwing Leghorns	12
Geschiedenis der buff Leghorns	13
Geschiedenis der andere kleurslagen	15
Rozekammige Leghorns	21
Officieel erkende Leghorn-Standaard	23
Vormbeschrijving van den haan	23
Vormbeschrijving van de hen	25
Kleur- en teekeningbeschrijving v. d. patrijs haan	28
Kleur- en teekeningbeschrijving v. d. patrijs hen	30
Standaardkleur en -teekening v. d. silver duckwing haan ...	32
Standaardkleur en -teekening v. d. silver duckwing hen ...	34
Standaardkleur en -teekening v. d. goud duckwing haan ...	37
Standaardkleur en -teekening v. d. goud duckwing hen ...	37
Standaardkleur van den witten haan	37
Standaardkleur van de witte hen	38
Standaardkleur van de buff haan en hen	40
Standaardkleur van de zwarte haan en hen	42
Standaardkleur en -teekening van de koekoek haan en hen	44
Standaardkleur en -teekening van de blauwe haan en hen ...	46
Standaardkleur en -teekening van de pile haan en hen	47
Toelichting bij den standaard	51
Het fokken, verbeteren en op peil houden der verschillende Leghornkleurslagen	52
Besluit	63



WETEN EN KUNNEN

UITGEVERS
MAATSCHAPPIJ
"KOSMOS"
AMSTERDAM
SINGEL 24

EEN SERIE PRACTISCHE HAND- EN STUDIEBOEKJES.

ELK DEELTJE IS OP ZICH ZELF COMPLEET

EN VORMT EEN AFGEROND GEHEEL.

tot nu toe zijn onderstaande nummers verschenen, terwijl tal van nieuwe deeltjes in bewerking zijn.

0. 1. **Electriciteit in Huis en Bedrijf.** Door Ir. W. SLAGTER, E. I., Onder- Directeur van het Gem. Electr.- en Trambedrijf te Utrecht, 4e omgewerkte druk van „De toepassingen der Electriciteit” met 73 illustraties f 0.75.
0. 2. **Hoe maak ik zelf een Telegraaf toestel?** Bijdr. tot bevord. v. d. Huisvlijt. Door J. M. FABER, 3e druk, m. 22 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 3. **Hoe maak ik zelf een Telefoon toestel met Electricische Schelverbinding voor huiselijk gebruik en hoe werken zij?** Bijdr. tot bevord. v. d. Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk m. 24 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 4. **Hoe maak ik zelf Elementen, Batterijen, Accumulatoren en een Volt-Ampèremeter?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk met 25 illustr. Herz. door G. J. Harterink f 0.75.
0. 5. **Hoe maak ik zelf een Inductieklos met Condensator, te gebruiken als Electrificeermachine en als Vonkeninductor, met Leidsche flesch?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk met 39 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 6. **Hoe maak ik zelf een Station voor Draadloze Telegrafie?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 5e druk met 24 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 7. **Galvanoplastiek en Galvanostegie.** Hoe kan ik zelf metalen voorwerpen verkoperen, vernikkelen, verzilveren en vergulden, of afdrukken daarvan maken. Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 3e druk met 21 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 8. **Hoe maak ik zelf een Electrificeermachine?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk met 43 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 9. **Wat dien ik, als beoefenaar der Huisvlijt, van de Theorie van het Magnetisme en de Electriciteit te weten?** Bijdrage t. bev. v. d. Huisvlijt. Door J. M. FABER, 2e druk m. 15 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 10. **Kennis der Schildermaterialen.** Door C. P. VAN HOEK, 2e herziene druk met 6 illustraties f 0.75.
0. 11. **Hoe maak ik zelf een Electromotor en een Dynamo?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 5e druk met 50 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
0. 12. **De Kultuurschiedenis der Oermenschen.** Door SCHMIDT-WIARDA. Met 32 afbeeldingen f 0.75.
0. 13. **Handleiding voor het Zelfinstalleeren van Electricische Huisgeleiden.** Practisch handboekje voor het aanleggen van electriche schellen, huistelefoon, electriche gloeilampenverlichting enz. Door G. J. HARTE-RINK, 6e herziene druk met 94 illustraties f 0.75.
0. 14. **Het Beitsen, Politoeren, Wassen en Vernissen van Hout.** Door C. P. VAN HOEK, 3e herziene druk met 7 illustraties f 0.75.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

- No. 15. **Aanleg en Beproeving van Bliksemafleiders.** Door Ir. J. C. G. VAN WIJK, E. I., 2e herziene druk met 38 illustraties f 0.75
- No. 16. **Natuurkundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven met eenvoudige hulpmiddelen op natuurkundig gebied. Door J. M. FABER. **Serie I**, 2e herziene druk met 29 illustraties f 0.75
- No. 17. **Electrische Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven met eenvoudige hulpmiddelen op electrisch gebied. Door J. M. FABER. **Serie I**, 2e herziene druk met 31 illustraties f 0.75
- No. 18. **Scheikundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven met eenvoudige hulpmiddelen op scheikundig gebied. Door J. M. FABER. **Serie I**, 2e herziene druk met 18 illustraties f 0.75
- No. 19. **Natuurkundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven met eenvoudige hulpmiddelen op natuurkundig gebied. Door J. M. FABER. **Serie II**, 2e herziene druk met 31 illustraties f 0.75
- No. 20. **Electrische Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven met eenvoudige hulpmiddelen op electrisch gebied. Door J. M. FABER. **Serie II**, 2e herziene druk met 34 illustraties f 0.75
- No. 21. **Scheikundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven met eenvoudige hulpmiddelen op scheikundig gebied. Door J. M. FABER. **Serie II**, 2e herziene druk met 24 illustraties f 0.75
- No. 22. **Hoe leer ik Voordragen en Tooneelspelen?** Handleiding voor dilettant-tooneelspelers. Door JOHAN SCHMIDT, 2e druk met 9 illustraties naar foto's en 4 teekeningen f 0.75
- No. 23. **Hoe maak ik zelf een Familie-Bioscoop en hoe is de werking er van?** Door AUG. SCHIFFER Jr., 2e herz. druk met 40 illustraties f 0.75
- No. 24. **De Locomotief.** Hare samenstelling en werking. Door G. J. HARTERINK, 2e herziene druk met 35 illustraties f 0.75
- No. 25. **Hoe maak ik een Stoomboot?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. L. MAARS, 2e herziene druk met 43 illustraties f 0.75
- No. 26. **Hoe moet ik mijn Vlieger maken?** Door A. RUYTER. Met 2 illustraties en 2 uitslaande platen f 0.75
- No. 27. **Hoe maak ik zelf een Fotografie-toestel en hoe moet ik de Opnamen behandelen?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 2e druk met 14 illustraties f 0.75
- No. 28. **Het Autogeen-las-schen volgens de Acetyleen-zuurstofmethode** Door A. P. J. DE GROOT, Technisch Ambtenaar aan de werkplaatsen der Ned. Spoorwegen te Haarlem. Met 27 illustraties f 0.75
- No. 29. **Warenkennis: Voedings- en Genotmiddelen.** Door Ir. D. INGERMAN, Oud-Leeraar a. d. Openb. Handelssch. te Amst. Met 10 illustr. f 0.75
- *No. 30. **Groenteteelt in Kleine Tuinen.** Door H. STIENSTRA, Leeraar aan de G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord, 2e herziene druk met 34 illustraties f 0.75
- No. 31. **Het Vriezen.** Door A. P. J. DE GROOT, Technisch Ambtenaar aan de werkplaatsen der Ned. Spoorw. te Haarlem. Met 46 illustraties f 0.75
- No. 32. **Warenkennis: Textielwaren, Bleekmiddelen, Verfstoffen.** Door Ir. D. INGERMAN, O.-Leeraar a. d. O. Handelssch. te Amst. Met 9 ill. f 0.75
- No. 33. **Recepten voor Werkplaats en Huis.** 289 Recepten voor het maken van Lakken en Inkten, Verdelingsmiddelen v. ongedierte, Schoensmeer, Wassen, Poetsmiddelen, Vernissen, Beitsen, Politoer, Soldeermiddelen, enz. benevens vele raadgevingen en wenken. Door J. HAMMES f 0.75
- No. 34. **Het Soldeeren en Vertinnen.** Door A. P. J. DE GROOT, Technisch Ambt. a. d. werkplaatsen der Ned. Spoorw. te Haarlem. Met 24 ill. f 0.75
- *No. 35. **Bloementeelt in Kleine Tuinen.** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwsch. te Frederiksoord. Met 33 illustr. f 0.75
- No. 36. **Het Berekenen, Teekenen, Uitslaan en Bouwen van Kano's en**

- Booten door Amateurs. Door J. LOUFRIE. Met 14 illustraties, waarvan 1 uitslaande plaat f 0.75.
- o. 37. **Warenkennis: Metalen en Legeeringen, Bouwmaterialen.** Door Ir. D. INGERMAN, O.-L. a. d. Openb. Handelssch. te Amst. Met 10 ill. f 0.75.
- o. 38. **Het Electromotorenboekje.** Handleiding voor de bediening en liet onderhoud van electromotoren. Door G. J. HARTERINK. Met 32 ill. f 0.75.
- o. 39. **Smeermiddelen.** Hunne bereiding, samenstelling en toepassingen. Handl. voor machinisten en technici. Door J. HAMMES. Met 10 ill. f 0.75.
- o. 40. **Fruittceelt voor den Amateur.** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwsch. te Frederiksoord. Met 42 illustr. f 0.75.
- o. 41. **Warenkennis: Vetten en Oliën, Brandstoffen, Harsen, Kaoetsjoek, Looistoffen.** Door Ir. D. INGERMAN, Oud-Leeraar aan de Openbare Handelsschool te Amsterdam. Met 7 illustraties f 0.75.
- o. 42. **Het Rozenboekje.** Handleiding voor de rozenteelt, voornamelijk voor den liefhebber-kwecker. Door H. STIENSTRA, Leeraar aan de G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 34 illustraties f 0.75.
- o. 43. **Bijen honden.** Een handboekje voor beginnende inkers en voor hen, die belang stellen in de imkerij. Door F. SPARENBERG. Met 32 ill. f 0.75.
- o. 44. **Hoe leer ik schaken?** Door J. LOPION. Met 38 diagrammen f 0.75.
- o. 45. **Wat moet ik als Land- of Tuinbouwer van Schadelijke en Nuttige Dieren weten?** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 35 illustraties f 0.75.
- o. 46. **Wat moet ik als Land- of Tuinbouwer van de Bemesting weten?** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 34 illustraties f 0.75.
- o. 47. **Wat moet ik als Land- of Tuinbouwer van Plantenziekten weten?** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 34 illustraties f 0.75.
- o. 48. **Persluchtwerktuigen.** Leidraad voor metaalbewerkers. Door A. P. J. DE GROOT, Tech. Ambt. aan de werkplaatsen der Ned. Spoorw. te Haarlem. Met 30 illustraties f 0.75.
- o. 49 en 50. **Het vervaardigen van Gietmodellen en hun gebruik.** Door B. VLASBLOM. Met 22 illustraties f 1.50.
- o. 51. **Hoe maak ik zelf een Proefvliegtuig?** Door J. H. W. v. d. MUELEN, Secretaris van de P. A. S. C. en van de Haagsche Proefvliegtuigclub. Met 26 illustraties f 0.75.
- o. 52 en 53. **Electrotechniek voor Bouwkundigen.** Handleiding voor Architecten, Bouwkundig Opzichters, Uitvoerders, Huiseigenaars enz. Door G. J. HARTERINK, 2e herziene druk met 90 illustraties f 1.50.
- o. 54. **Hoe teel ik met voordeel Aardbei en Framboos?** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 30 illustraties f 0.75.
- o. 55. **Hoe teel ik met voordeel Roode, Witte, Zwarte en Kruisbessen?** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 25 illustraties f 0.75.
- o. 56. **De Aanleg van Gasleidingen in Gebouwen.** Door C. W. J. SCHORTELDOEK, Assistent in de Architectuur a. d. Technische Hoogeschool te Delft. Met 39 illustraties f 0.75.
- o. 57. **Hoe maak ik zelf een Electriche Klok?** Bijdrage tot bevordering van de huisvljht. Door W. HARMSSEN. Met 20 illustraties f 0.75.
- o. 58. **Materialenkennis voor den Timmerman.** Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 41 illustraties f 0.75.
- o. 59. **De Particuliere Tuinbouwer.** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 29 illustraties tusschen den tekst en 5 platen f 0.75.

- *No. 60. **De Barnevelders.** Handleiding voor het houden en fokken van de Barnevelder hoenderras. Door C. S. Th. VAN GINK, Hoofdredacteur van „Avicultura”. Met 45 illustraties en een gekleurde plaat f 0.75
- *No. 61. **De Leghorns.** Handleiding voor het houden en fokken van Leghorns. Door C. S. Th. VAN GINK, Hoofdredacteur van „Avicultura”. Met talrijke foto's en teekeningen en een gekleurde plaat f 0.75
- *No. 62. **Verzorging, Voeding en Huisvesting van den Hond.** Door L. SEEGER. Met 26 illustraties f 0.75
- *No. 63. **Het Fokken en Grootbrengen van Honden.** Door L. SEEGER. Met talrijke illustraties f 0.75
- *No. 64. **Onze Katten. Overzicht der Rassen, Voeding, Verzorging en Fokken.** Door W. J. VAN DER WERFF. Met 33 illustraties f 0.75
- *No. 65. **De Boomgaard. Aanleg, Onderhoud en tot-waarde-brengen** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 34 illustraties f 0.75
- No. 66. **Gewapend Beton.** Handleiding in het bijz. bewerkt v. d. Bouwvak-
arbeider. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 44 ill., waarv. 11 naar foto f 0.75
- No. 67 en 68. **Meubelstijlen.** Beknopt overzicht van de Meubelstijlen. Door J. GODEFROY, Dir. d. Middelb. School v. Kunstambachten. Met 145 ill. f 1.50
- No. 69. **Het Penteekenen.** Een geïllustreerde inleiding tot de techniek van het teekenen in zwart en wit. Door J. GODEFROY, Directeur der Middelb. School v. Kunstambachten. Met 51 illustraties f 0.75
- No. 70. **Hoe maak ik m'n eigen Radio-Telefoon-Ontvangstation?** Door F. X. M. SCHIPHORST. Met 28 illustraties f 0.75
- *No. 71. **Tulpen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. Ch. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia”. Met 24 illustraties f 0.75
- *No. 72. **Eénjarige Sier- en Snijbloemen.** Door H. STIENSTRA, Leeraar a. d. G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord. Met 19 illustr. f 0.75
- *No. 73. **De Zware- of Reuzen-Konijnrassen.** Handleiding voor de houder en fokker. Door K. VAN OLSST. Met 24 illustraties f 0.75
- *No. 74. **Narcissen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. Ch. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia”. Met 16 illustraties f 0.75
- *No. 75. **Balcon- en geveversiering.** Door W. H. K. DIX. Met 23 ill. f 0.75
- *No. 76. **Rotsplanten in kleine Tuinen.** Door JOHN BERGMANS. Met 33 illustraties f 0.75
- *No. 77. **De Vetplanten.** Cultuur, Geslachten en Soorten. Door J. J. VERBEEK WOLTHUYS. Met 16 illustraties f 0.75
- *No. 78. **Het Houden, Huisvesten en Verzorgen van onze Duiven.** Door C. A. M. SPRUIJT. Met 32 illustraties f 0.75
- *No. 79. **Hoenders houden in Stadstuinen.** Door „Gallus” Met vele ill. f 0.75
- *No. 80. **De Politie- en Verdedigingshond.** Handleiding voor den amateur-dresseur. Door L. SEEGER. Met vele illustraties f 0.75
- No. 81. **Het Slijpen en Polijsten van Metalen.** Door J. HAMMES. Met 28 illustraties f 0.75
- No. 82. **Practische Handleiding voor het Kleuren van Metalen.** Door J. HAMMES. Met 15 illustraties f 0.75
- No. 83. **Werktuigen voor de Burgerlijke Bouwkunde.** Kennis van werktuigen in gebruik in de burgerlijke bouwkunde. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 36 illustraties f 0.75
- *No. 84. **Kunstmatig Broeden en Oplokken van Pluimvee.** Door P. SWEERS. Met vele illustraties f 0.75
- *No. 85. **Irisen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. Ch. DIX. Met 18 ill. f 0.75
- *No. 86. **Cactussen.** Door J. J. VERBEEK WOLTHUYS. Met vele ill. f 0.75

*De met een * gemerkte nummers zijn uitgegeven in samenwerking met de N. V. Uitgevers-Maatschappij voorheen Fa. Willem van Gorcum te Assen.*

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

Uitgaven van de N. V. Uitgevers-Maatschappij voorh.
:- Firma W. van Gorcum te Assen. :-

AVICULTURA,

het oudste en leidende pluimveeblad,
heeft alle voornaamste **Keurmeesters** en
Fokkers onder hare medewerkers en is
het **orgaan** van **alle** groote Pluimvee-
Vereenigingen :- :- :-

Jaarlijks 12 schitterende **KLEURPLATEN** en **meer**
dan 1000 zeer waardevolle illustraties.

Proefnummers gratis op aanvraag.

WEEKBLAD VOOR KLEINVEETEELT.

Bij verre het **goedkoopste** Pluimveeblad.

Meer dan **500** illustraties per jaar.

Uitsluitend gewijd aan de **Bedrijfspluimveeteelt** en
andere takken van **Kleinveeteelt**.

Proefnummers gratis op aanvraag.

DE POSTDUIF,

Officiëel orgaan van de voornaamste

Bonden in Nederland. :- :-

Het blad op het gebied van de **Postduivensport**.

Proefnummers gratis op aanvraag.

Vraagt **ABONNEMENTSPRIJZEN** en **ADVERTENTIENTARIEVEN**.

N.V. UITG.-MAATSCHAPPIJ v.l. FIRMA W. v. GORCUM.

:-

Telegram-Adres: Floralia - Assen.

:-

N. V. Uitgevers-Maatschappij voorheen Firma W. van Gorcum te Assen.

Ten zeerste aanbevolen boeken :

F. BERGSMA, Leerplan voor Wintercursussen in Plum- veeteelt	f 1.75
VAN GINK, Het Conditioneeren en exposeeren	- 0.40
V. D. HORST, Het houden en fokken v. Dwerghoenders	- 4.—
HOUWINK, Erfelijkheid	- 1.25
„ De Hoenderrassen, deel I	- 2.—
„ „ „ „ II	- 2.—
„ „ „ „ III	- 2.—
W. te G., Huisvesting, voeding en verzorging v. kippen	- 0.30
R. HOUWINK HZN. en C. S. TH. VAN GINK, Alle Hoender- rassen in woord en beeld, met 91 gekleurde platen	- 2.—
Keurmeesterboekje	- 0.85
G. A. E., Aanteekenboekje voor Postduiven	- 0.95
C. A. M. SPRUYT, De Hollandsche Kropper	- 3.—
ROTHPLETZ en GERLINGS, De Politiehond	- 1.95
SEEGERS, Het A. B. C. v. d. hondeneigenaar en fokker	- 0.95
„ Roode Kruishonden	- 1.—
„ Honden oordeelkundig fokken en opfokken ...	- 0.95
W. J. VAN DER WERFF, Doggen	- 1.60

Goedkoope geïllustreerde Plumveebibliotheek onder Redactie van A. NUYENS :

Serie I Hoenders.	
„ II Eenden, Ganzen, Zwanen.	
„ III Fazanten, Pauwen, Kalkoenen, enz.	
„ IV Duiven.	
„ V Inlandsche Vogels.	
„ VI Buitenlandsche Kamer- en Volièrevogels.	
„ VII Handelt over kooien, volières, vogelkamers, voeding en voedingsmiddelen, verzorging, ziekten en genees- wijze, africhting, enz.	

Vraagt voor deze series prijs of wegwijzer aan.

*Franco toezending dezer boeken volgt onmiddellijk na ont-
vangst van het bedrag.*

N. V. UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
VOORHEEN FIRMA W. VAN GORCUM,
Telegram-Adres : Floralia - Assen.

Uitgaven van de N. V. Uitgevers-Maatschappij voorh.
Firma W. van Gorcum te Assen.

FLORALIA

GEÏLLUSTREERD TUINBOUWBLAD.

Officieel Orgaan van de Nederl. Mij. van Tuinbouw
en Plantkunde.

FLORALIA is verreweg het belangrijkste
geïllustreerde Tuinbouwblad in Nederland.
Geeft jaarlijks meer dan 800 illustraties van
grootte waarde en 12 schitterende kleurplaten.
Maandelijks verschijnt een speciaal nummer,
waarin steeds een bijzondere cultuur wordt
behandeld.

Voor liefhebber en vakman is FLORALIA
HET AANGEWEEZEN BLAD.

Proefnummers gratis op aanvraag.

HANDELSBLAD DE TUINBOUW

WEKELIJKS VERSCHIJNEND VAKBLAD,

uitsluitend bestemd voor kweekers en hen
die van het kweken en den handel in
tuinbouwproducten hun hoofdbedrijf maken.

NIET VOOR PARTICULIEREN.

Het aangewezen blad voor alle vaklieden.
Het leidende blad voor den handel op tuinbouwgebied.

Proefnummers gratis op aanvraag.

Vraagt ABONNEMENTSPRIJZEN en ADVERTENTIETARIEVEN.
N.V. UITG.-MAATSCHAPPIJ v.l. FIRMA W. v. GORCUM.

Telegram-Adres: Florialia - Assen.

N. V. Uitgevers-Maatschappij voorheen
Firma W. van Gorcum te Assen.

Ten zeerste aanbevolen boeken :

P. DE BACKER, De teelt van Witlof	f 0.75
BEEMER & PILON, De Kinderwerktuin	- 1.25
V. D. BERG V. EIJSINGA, Handleiding bij het kweken van Cactussen	- 0.75
DR. BOS, Begrip en Grondslagen d. Tuinbouwplantkunde	- 2.—
" " Verband tusschen tuinbouw en plantkunde ...	- 0.45
" " De Houtige Gewassen, 2e herz. druk	- 4.25
" " De Bloemgewassen	- 6.50
BIJHOUWER, Tuinbouwcursus, deel I, ingen.	- 2.75
" " " " gebonden	- 3.75
" " " " gebonden	- 4.50
" " " " gebonden	- 5.50
COWAN, Bijenwas	- 1.80
FJET, Balconplanten	- 0.75
" " Fraai bloeiende Bolgewassen	- 0.75
" " Plantenterminologie	- 1.90
HOF, Onze Tuinarbeid	- 1.20
JACOBS, Handleiding over de teelt van Witlof	- 0.55
V. LAREN, VALETON en WITTE, deel I, Dahlia's, ingen.	- 1.35
" " " " gebonden	- 2.—
" " " " „ deel II, Pronkerwten, ingen.	- 1.35
" " " " gebonden	- 2.—
PENNEKAMP, Onze Kamerplanten	- 2.—
" " Eénjarige Bloemplanten	- 2.90
SCHLEYER, De Aardappelplant	- 1.20
STIENSTRA, De Asperge	- 0.50
" " Bleekgroenten	- 0.60
" " Bemestingsleer voor Landb., in 10 lessen ...	- 0.50
" " Bemestingsleer voor Tuinb., in 12 lessen ...	- 1.85
STOFFEL, 25 jaar ervaring in de Fruitteelt	- 0.75
WITTE, Varia	- 3.25

Franco toezending dezer boeken volgt *onmiddellijk* na *ont-*
vangst van het bedrag.

N. V. UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
VOORHEEN FIRMA W. VAN GORCUM.

Telegram-Adres : Floralia - Assen.



